

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM PROGRAMLARINDA
KULLANILMAKTA OLAN ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMİNİN
DERS VERENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Vildan ATEŞ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ**

**EYLÜL 2010
ANKARA**

Vildan ATEŞ tarafından hazırlanan “GAZİ ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM PROGRAMLARINDA KULLANILMAKTA OLAN ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMİNİN DERS VERENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ” adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

.....

Yard. Doç. Dr. Tolga GÜYER
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Arif ALTUN

Üye : Prof. Dr. Bilal GÜNEŞ

Üye : Yard. Doç. Dr. Tolga GÜYER

Üye : _____

Üye : _____

Tarih :/...../.....

Bu tez, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Vildan ATEŞ

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM PROGRAMLARINDA
KULLANILMAKTA OLAN ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMİNİN DERS
VERENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Vildan ATEŞ

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ**

Eylül 2010

ÖZET

Öğrenme yönetim sistemi (ÖYS) yükseköğretim kurumlarında uzaktan eğitim programlarında ihtiyaç duyulan ve kullanılan platformdur. ÖYS’yi kullanan öğretim elemanlarının ÖYS’nin kullanımı ile ilgili memnuniyet düzeyleri ve sisteme karşı olumlu tutum sergilemeleri ÖYS’lerin verimli bir şekilde kullanımı dolayısı ile uzaktan eğitim programlarının başarısı üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı, öğretim elemanlarının Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında 2009-2010 eğitim öğretim yılında kullanılan ÖYS’yi ne kadar ve hangi memnuniyet düzeyinde kullandıklarını belirlemektir. Araştırmanın bulgularına altı bölümden oluşan tam yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanan verilerin, betimsel ve içerik analizi yapılarak ulaşılmıştır. Görüşme formunun birinci bölümüne ait verilerin analizinden, ÖYS’yi kullanırken gereğinden fazla işlem adımının olduğu, ara yüzlerin kişiselleştirilememesi, kullanım esnasında bazı aksaklıklar ve ÖYS’nin geribildirim ve yardım konularında iyileştirmeye ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir. Görüşme formunun ikinci bölümünde elde edilen veri analizinden 27 bölümden 14 tane arasına üç tane ise hiç kullanılmayan bölümün yer aldığı görülmüştür. Formun üçüncü bölümünün

analizinde ise öğretim elemanlarının sınavlar için soru oluşturma, beyaz tahta kullanımı ve anket oluşturulması işlemlerini hiç kullanmadıkları görülmüştür. Dördüncü bölümde öğretim elemanları sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirini görebileceği biçimde görüşmenin olmasını tercih etmektedirler. Görüşme formunun beşinci bölümüne ait verilerden genel menü sistemi hakkında ve altıncı bölümde kanaat notunu belirlerken kullanılan yöntemler hakkında değişik görüşlerin olduğu tespit edilmiştir. Sonuç bölümünde bulgular doğrultusunda ÖYS'deki bölümlerin kullanım sıklığını ve kullanıcı memnuniyetini arttırmaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Bilim Kodu : 902.2.099

Anahtar Kelime : öğrenme yönetim sistemi, uzaktan eğitim, kullanıcı memnuniyeti

Sayfa Adedi : 97

Tez Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Tolga GÜYER

**EVALUATION OF LEARNING MANAGEMENT SYSTEM USED IN THE
GAZİ UNIVERSITY DISTANCE LEARNING PROGRAMS FROM THE
POINT OF FACULTY MEMBERS**

(M.Sc. Thesis)

Vildan ATEŞ

**GAZİ UNIVERSITY
INSTITUTE OF INFORMATICS
SEPTEMBER 2010**

ABSTRACT

Learning management system (LMS) is a platform that needed and used for distance education programs in higher education. The faculty members' satisfaction levels and positive attitudes toward using LMS result the effective use of the system and the success of distance education programs. The purpose of this research is to determine the satisfaction and usage levels related to LMS of faculty members of Gazi University distance education programs in 2009-2010 academic year. The data of this study was obtained by using a structured interview form which consists of six sections. The data collected in this study were analyzed by using descriptive and content analyses techniques. The analyses of data obtained from first section of interview form showed that LMS has extra processing steps, no personal interfaces, LMS's feedback, and assistance need to be improved. LMS has some deficiencies during using the system. Analyzing the data collected in the second section of the interview form result that three of 27 subsections are not used once and 14 of them are used sometimes. In analyzing the third section of the interview form's data result that faculty members are not used creation of test questions, white board and survey creation processes. In the fourth section, it is seen that faculty members are preferred to writings as well as both sides can

see each other in virtual classroom sessions. The data from interview form's fifth and sixth sections showed that faculty members have different opinions about LMS's general menu system and to determining to opinion note. Based upon the results and findings of present study, some suggestions were made to improve LMS's sections, usage frequency, and user satisfaction levels.

Science Code : 902.2.099

Key Words : learning management system, distance learning, user satisfaction

Page Number : 97

Advisor : Assist. Prof. Dr. Tolga GÜYER

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamı hazırladığım süre boyunca ihtiyaç duyduğum her zaman bana rehberlik eden, samimi ve güler yüzüyle destek olan danışmanım, Sayın Yard. Doç. Dr. Tolga GÜYER'e en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimim boyunca bana değerli görüşleri ile rehberlik eden, güvenen ve teşvik eden hocam, Sayın Prof. Dr. Bilal GÜNEŞ'e çok teşekkür ederim.

Çalışmam için bana sponsor olan ve destek veren Enocta firmasına teşekkür ederim.

Çalışmam esnasında yoğun tempolarında bana vakit ayıran ve görüşme yapma imkanı veren Gazi Üniversitesi değerli öğretim elemanlarına katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Hep yanımda olan ve bana her zaman her konuda destek olan değerli eşim ve hayatım boyunca bana manevi desteği ile güç veren canım anneme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. İyi ki varsınız.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xi
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
2. TEMEL KAVRAMLAR.....	5
2.1. Kullanılabilirlik Tanımları.....	5
2.1.1 Shackel kullanılabilirlik tanımı.....	6
2.1.2. Nielsen kullanılabilirlik tanımı.....	7
2.1.3. ISO 9241-11 kullanılabilirlik tanımı.....	8
2.1.4. ISO 9126 kullanılabilirlik tanımı.....	9
2.2. Kullanılabilirlik Değerlendirme Yaklaşımları.....	10
2.2.1. İnceleme yaklaşımları.....	11
2.2.2. Test yaklaşımları.....	11
2.2.3. Sorgulama yaklaşımları.....	12
2.3. Öğrenme Yönetim Sistemi Tanımı.....	13
2.4. Öğrenme Yönetim Sistemi Özellikleri.....	16
2.5. Öğrenme Yönetim Sistemi Araçları.....	18
2.6. ÖYS Kullanılabilirliğini Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Yapılan Çalışmalar.....	20

	Sayfa
3. MATERYAL VE METOT.....	26
4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	32
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
KAYNAKLAR.....	63
EKLER.....	68
EK-1. Görüşme formu.....	69
EK-2. Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript.....	76
ÖZGEÇMİŞ.....	96

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil		Sayfa
Şekil 2.1.	ISO 9241-11 kullanılabilirlik bileşenleri.....	9
Şekil 2.2.	ISO 9126 modeli.....	10
Şekil 4.1.	Öğretim elemanlarının kanaat notunda dikkate aldığı kriterler.....	61

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 2.1. Kullanılabilirlik yöntemleri avantajları ve sınırlılıkları.....	13
Çizelge 3.1. Öğretim elemanlarının birimlere göre dağılımı.....	26
Çizelge 3.2. Öğretim elemanlarının unvan ve cinsiyete göre dağılımı.....	27
Çizelge 4.1. ÖYS'nin genel özellikleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler.....	32
Çizelge 4.2. Görüşme formu birinci bölüm ortalama ve standart sapmaları.....	38
Çizelge 4.3. İletişim ana sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler.....	40
Çizelge 4.4. Öğretim elemanı ders işlemleri sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler.....	42
Çizelge 4.5. Öğretim elemanı sınav işlemleri sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler.....	43
Çizelge 4.6. Öğretim elemanı öğrenci işlemleri sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler.....	44
Çizelge 4.7. ÖYS işlemlerin Gerçekleştirilme Güçlükleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler.....	47
Çizelge.4.8. Canlı sohbet ortamı gerçekleştirme güçlükleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler.....	49
Çizelge 4.9. Sanal sınıf oturumları hakkındaki görüşlere ait istatistikler.....	50
Çizelge 4.10. Genel menü sistemi hakkındaki görüşlere ait istatistikler.....	51
Çizelge 4.11. Kanaat notu verilirken kullanılan yöntemlere ait istatistikler.....	53

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklama
BÖTE	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
ISO	Industrial Standardization Organization
ÖYS	Öğrenme Yönetim Sistemi

1. GİRİŞ

Bilgisayar ve İnternet teknolojilerindeki hızlı değişimler ve gelişmeler dünyada her alanda olduğu gibi eğitim ortamlarında da etkilerini göstermektedir. Bu süreçte en önemli değişim klasik yüz-yüze eğitime alternatif olarak geliştirilen uzaktan eğitimidir. Uzaktan eğitim artan eğitilmiş personel ihtiyacını karşılamak için klasik yüz-yüze eğitime destek amaçlı geliştirilmesine rağmen çok fazla uygulama alanına sahip olmuş hatta gelecekte klasik yüz-yüze eğitimin yerini alacağı öngörülmektedir [1].

Uzaktan eğitim amacıyla bilgisayar ve İnternet teknolojilerinin en yaygın kullanıldığı yerlerden biriside yüksek öğretim kurumlarıdır [2]. Yükseköğretim kurumları hızla gelişen İnternet teknolojileri yardımı ile klasik yüz-yüze eğitim yerine öğrencilere daha avantajlı olanaklar sunan uzaktan eğitim programlarına yönelmektedirler. Uzaktan eğitim programlarında öğrencilerin kayıtlarını, derslerin listelerini, içeriklerini, ödev ve sınavlarını tutmak için bir platforma ihtiyaç duyulmaktadır [3]. Yükseköğretim kurumları da uzaktan eğitim için ihtiyaç duydukları bu platformu Öğrenme Yönetim Sistemleri (ÖYS) ile gerçekleştirmektedir. Yükseköğretimde yer alan her kurum uzaktan eğitim ile öğrenme ve öğretme işlemini gerçekleştirebilmek için öğrenme yönetim sistemine ihtiyaç duymaktadır [4]. ÖYS öğrencileri, dersleri, programları ve sınavları takip etmek için tasarlanmış ilişkisel bir veri tabanı içermektedir. Öğrenme yönetim sistemleri web tabanlıdır ve öğrencilerin öğrenme yönetim sistemine dâhil olduğu tarihten eğitimini tamamladığı tarihe kadar olan bütün kayıtlarını İnternette görebilmelerine olanak sağlamaktadır.

Alan yazında Learning Management System için kullanılan kavramların Öğrenme Yönetim Sistemi, Öğrenim Yönetim Sistemi ve Eğitim Yönetim Sistemi olduğu görülmektedir. Bu çalışmada Learning Management System karşılığı olarak Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) kullanılmıştır.

Uzaktan eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan ÖYS'ler, hem öğrenci hem de öğretim elemanları tarafından kullanılmaktadır. İlk kullanıcı kitlesi öğretim elemanları olan ÖYS'lerin etkin, etkili ve verimli olarak kullanılması eğitimin kalitesi ve verimliliği açısından büyük önem taşımaktadır. ÖYS öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki iletişimde kilit rol oynadığı için kurumlar tarafından sistemin nasıl kullanıldığı ve kullanım esnasında karşılaşılan güçlüklerin bulunup bulunmadığı belirlemek amacıyla belirli aralıklarda çalışmalar yapması gerekmektedir [5]. Öğretim elemanlarının bir ÖYS'yi hangi sıklıkta, hangi seviyede ve hangi memnuniyet düzeyinde kullandıklarını tespit edilmesi sistemin verimliliği ve kullanılabilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Problem

Gazi Üniversitesi bünyesindeki uzaktan eğitim programlarında kullanılan öğrenme yönetim sistemi, bu programlarda ders veren öğretim elemanları tarafından nasıl değerlendirilmektedir?

Çalışmanın alt problemlerine ait araştırılan sorular aşağıda belirtilmektedir.

1. Öğretim elemanlarının ÖYS'nin genel özellikleri hakkında görüşleri nelerdir?
2. Öğretim elemanlarının İletişim Ana Sayfası bölümlerini kullanma sıklıkları nelerdir?
3. Öğretim elemanlarının Öğretim Elemanı Ders İşlemleri Ana Sayfası bölümlerini kullanma sıklıkları nelerdir?
4. Öğretim elemanlarının Öğretim Elemanı Sınav İşlemleri Ana Sayfası bölümlerini kullanma sıklıkları nelerdir?
5. Öğretim elemanlarının Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri Ana Sayfası bölümlerini kullanma sıklıkları nelerdir?
6. Öğretim elemanlarının ÖYS kullanımı sırasında gerçekleştirdikleri işlemlerde yaşadıkları zorlanma dereceleri ne kadardır?

7. Öğretim elemanlarının canlı sohbet ortamı kullanımı sırasında gerçekleştirdikleri işlemlerde yaşadıkları zorlanma dereceleri ne kadardır?
8. Öğretim elemanlarının sanal sınıf oturumlarının gerçekleştirilme biçimi hakkındaki düşünceleri nelerdir?
9. Öğretim elemanlarının ÖYS’de kullanılan genel menü sistemi hakkındaki düşünceleri nelerdir?
10. Öğretim elemanları öğrencilerine dönem sonunda verdikleri kanaat notunu belirlerken hangi yolu ya da yöntemi kullanmaktadırlar?

Amaç

Bu araştırmanın amacı, Gazi Üniversitesi bünyesindeki uzaktan eğitim programlarında kullanılan öğrenme yönetim sisteminin ne ölçüde, ne kadar kullanıldığını ve kullanıcı memnuniyet değerlendirmesini yapmaktır. 2009-2010 eğitim öğretim döneminde uzaktan eğitim programlarında ders veren öğretim elemanlarının öğrenme yönetim sistemi hakkındaki görüşlerini almak ve tercihlerini belirlemektir. Öğretim elemanlarından alınan bilgiler doğrultusunda beklentilerine uygun şekilde ÖYS sistemi üzerinde değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır. Çalışma sonuçlarına göre sistem üzerinde yapılacak olan değişiklikler ve iyileştirmeler ile öğretim elemanlarının sistemi kullanırken karşılaştıkları sıkıntıların en aza indirilerek eğitimin kalitesinde artış sağlanmasına yardımcı olunması amaçlanmaktadır. Diğer bir amaç ise sistemi kullanıcı dostu bir öğrenme yönetim sistemi haline getirmektir.

Önem

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlarla Gazi Üniversitesi bünyesindeki uzaktan eğitim programlarında kullanılan ÖYS sisteminin daha etkin, etkili ve verimli kullanımı, görsel olarak daha kullanılabilir, öğretim elemanlarının ihtiyaç ve isteklerine cevap verecek şekilde geliştirileceği için önemlidir. Öğretim elemanlarının memnuniyetlerinin artması ve etkin şekilde ÖYS’yi kullanmaları uzaktan eğitim

programlarındaki eğitimin kalitesini olumlu yönde etkileyecektir. Öğretim elemanlarının ÖYS'yi daha rahat ve memnun kullanmaları öğrenciler ile iletişimlerini de olumlu yönde etkileyecek olup öğretim elemanları üzerindeki stres ve teknolojiye karşı var olan korkuyu da azaltacağı için önemlidir. Geliştirilen ve yenilenen yeni ÖYS, Gazi Üniversitesi bünyesindeki uzaktan eğitim programlarında ve ihtiyaç duyulan diğer üniversite birimlerinde daha rahat kullanılacaktır.

Yöntem

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Tam yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmış, bu veriler betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın tamamı araştırmacı tarafından yürütülmüştür.

Araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında 2009-2010 eğitim öğretim yılı bahar döneminde ders veren ve öğrenme yönetim sistemini kullanan 78 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Örneklemimizi ise bu öğretim elemanlarından ulaşılabilen 60 (%77) öğretim elemanı oluşturmaktadır.

Sınırlılıklar

Araştırma verileri, 2009-2010 eğitim öğretim döneminde Gazi Üniversitesi bünyesindeki uzaktan eğitim programlarında ders veren 60 öğretim elemanından sağlanan verilerle sınırlıdır.

Varsayımlar

Görüşme yapılan öğretim elemanlarının görüşme formunun birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümündeki soruları içtenlikle doldurdukları kabul edilmiştir. Beşinci ve altıncı bölümdeki sorulara da samimi ve doğru cevap verdikleri kabul edilmiştir. Öğretim elemanlarının ÖYS sistemine karşı önyargılı olmadıkları varsayılmaktadır.

2. TEMEL KAVRAMLAR

Çalışmanın bu bölümünde üç alt bölüm yer almaktadır. Birinci alt bölümde kullanılabilirlik kavramı genel biçimiyle, ikinci alt bölümde ÖYS detaylı olarak incelenmiştir. Üçüncü alt bölüm olan son bölümde de, alan yazınında yer alan ÖYS kullanılabilirliğini ölçme ve değerlendirmeye yönelik yapılan çalışmalar özetlenmiştir.

Birinci alt bölümde kullanılabilirlik tanımları ve kullanılabilirlik değerlendirme yaklaşımları yer almaktadır. Gerçekleştirmiş olduğumuz araştırma, göreve dayalı performans analizi içermediğinden tam bir kullanılabilirlik ölçümü olarak değerlendirilemez. Ancak aşağıdaki bölümde de açıklandığı gibi kullanılabilirlik ölçümlerinin birçok boyutunu kapsadığı görülmektedir.

2.1. Kullanılabilirlik Tanımları

Kullanılabilirlik insan-bilgisayar etkileşimi alanındaki önemli kavramlardan birisidir. Kullanılabilirlik, kullanılabilirlik laboratuvarlarının kurulmasına ve kullanılabilirlik uzmanlığı ve kullanılabilirlik mühendisliği gibi çalışma alanlarının gelişmesine neden olmuştur [6-8]. Bunun yanında kullanılabilirlik mühendisliği dünya çapında kabul görmemiştir. Kullanılabilirlik yerine kullanılan diğer terimler kullanıcı merkezli tasarım, bağlamsal tasarım, katılımcı tasarımı, hedef merkezli tasarım şeklinde sıralanabilir [9].

Sistemlerin kabul edilebilirliği ile kullanılabilirlik karşılaştırılınca sınırlı kalmaktadır. Sistemlerin kabul edilebilirliği, sistemin tüm ihtiyaç ve gerekliliklere cevap verecek kadar yeterli olup olmaması şeklinde tanımlanmaktadır. Kullanılabilirlik sadece kullanıcı ara yüzünün görüntüsünden ibaret olmayıp sistemin kullanıcı ile etkileşimi ile de ilgilidir [9]. Uygulamada kullanılabilirlik ise, bir uygulamada hedeflenen işlerin, kullanacak hedef kitleye uygun eğitimler ve destek verildikten sonra uygun çevre koşullarında kolaylıkla ve etkili biçimde kullanabilmesi olarak

tanımlanmaktadır [10,11]. Uygulamada kullanılabilirlik, kullanıcıların verilen işleri yaparken gösterdikleri etkililik, verimlilik ve memnuniyetin ölçüsünün bir arada değerlendirilmesinden oluşmaktadır [10].

Kullanılabilirliğin alan yazınında farklı biçimlerde tanımlandığı görülmektedir. Aşağıda alan yazınında yer alan kullanılabilirlik tanımları ve yaklaşımları kronolojik olarak yer almaktadır.

2.1.1. Shackel kullanılabilirlik tanımı

Alan yazınında kullanılabilirlik mühendisliğinin önemini ve kullanılabilirlik yaklaşımı ile ilişkisini vurgulayan ilk yazarlardan birisi Shackel'dır. Onun yaklaşımı çok kullanılmış ve değiştirilmiştir. Shackel modelinde ürün kabulü en önemli kavram olarak belirtilmektedir. Shackel'e göre bir sistemin kullanılabilirliği, kullanıcılara özel eğitim ve destek verildikten sonra belirli görevleri belirli senaryoları içersinde kolay ve verimli şekilde gerçekleştirebilme yeteneğidir. Shackel kullanılabilirliğin iki yanı olduğunu belirtmektedir. Birinci yanı, kullanılabilirliğin sistemin görel bir parçası olmayıp, kullanıcılar ile ilgili bir parçası olduğunu belirtmektedir. Bundan dolayı ürünün öznel algısı olarak sonuçlanmaktadır. İkinci yanı ise kullanılabilirliğin etkileşimin nesnel ölçüsü olarak meydana gelmesidir. Shackel her iki tarafın nasıl ölçüleceğini tanımlamayıp, kullanılabilirliğin ölçülmesi için işlemsel dört boyut belirtmiştir [12]. Bu dört boyut ve anlamları aşağıda yer almaktadır.

- Etkinlik: Kullanıcıların sistemdeki görevleri gerçekleştirirken gösterilen başarı performansdır.
- Öğrenilebilirlik: Sistemdeki görevler gerçekleştirirken gösterilen öğrenme performansdır.
- Esneklik: Sistemdeki farklı görevlere adaptasyondur.

- Tutum: Sistem hakkındaki kullanıcı memnuniyeti şeklindedir.

2.1.2. Nielsen kullanılabilirlik tanımı

Nielsen alan yazınında kullanılabilirlik mühendisliğinin önemini vurgulayan yazarlardan diğeridir. Nielsen'in belirttiğine göre, kullanılabilirlik ürünün kabul edilebilirliği üzerine etkisi olan bir konudur. Bilgisayar sistemlerinin kabul edilebilir olması da sosyal ve uygulama kabul edilebilirliğinin birleşiminden oluşmaktadır. Bilgisayar sistemleri sosyal olarak kabul edilebilir olduktan sonra uygulamadaki kabul edilebilirliğine fiyat, destek, güvenilirlik, diğer sistemlerle uyum, kullanılabilirlik gibi bölümlerde incelenebilir [11]. Kullanılabilirlik soyut bir kavram olduğu için üzerinde direk olarak çalışması güçtür ve kullanılabilirlik genellikle beş özellik ile ilişkilendirilmektedir. Bu beş özellik aşağıda açıklanmaktadır [9,13].

- Öğrenilebilirlik: Sistemde gerçekleştirilecek işlemler için sistemi öğrenmek ve yeterlilik kazanmak kolay olmalıdır. Öğrenilebilirlik, bir kullanıcının sistemi öğrenip görevleri yerine getirmesi ile bir uzmanın aynı görevleri gerçekleştirmesi için geçen süreler karşılaştırılarak ölçülmektedir. Kullanıcı sistemde yapması gerekenleri hızlı bir şekilde uygulayabilmelidir. Bu özellik yeni kullanıcılar için çok önemlidir.
- Verimlilik: Birim zamanda kullanıcının sistemde gerçekleştirdiği işlem sayısıdır. Kullanıcının görevi gerçekleştirme sırasındaki maksimum hızı dikkate alınmaktadır. Sistemin kullanılabilirliğinin yüksek olması kullanıcıların görevleri hızlı bir şekilde ve eksiksiz olarak gerçekleştirmelerine bağlıdır.
- Hatırlanabilirlik: Sistem hatırlanması kolay olmalıdır. Kullanıcı bir süre sistemi kullanmayıp tekrar kullanmak istediğinde tekrar sistemi öğrenmek zorunda kalmamalıdır. Kolaylıkla uygulamayı kullanmalı ve hatırlayabilmelidir.
- Düşük Hata Oranı: Bu özellik kullanılabilirlik için olumsuz katkı sağlamaktadır. Düşük hata oranı sistem hatalarını belirtmemektedir. Kullanıcının sistemi

kullanırken yaptığı hataları ifade etmektedir. Hatalar kullanıcı memnuniyetini düşürüp, sistemin etkinliğini azaltmaktadır. Sistem düşük hata oranına sahip olmalıdır. Kullanıcılar sistemi kullanırken az hata yapmalı, yaptıkları hatalar da sistem tarafından önlenmeli ve kullanıcı uyarılmalıdır. Sistemde, sistemi yıkıcı hatalar olmamalıdır.

- Memnuniyet: Kullanıcılar sistemi kullanmaktan memnun olmalıdırlar. Sistemi kullanırken ve ya kullandıktan sonra sistemden hoşnut kalmalıdırlar.

Yukarıda belirtilen beş özellik bazı zamanlarda birbiri ile çelişmektedir. Örneğin, öğrenilebilirlik ile verimlilik genellikle birbirini olumsuz etkilemektedir. Sistemin kullanılabilirliği sadece bu beş özelliğin toplamından oluşmayıp her birinin belli bir seviyeye ulaşması olarak tanımlanmaktadır. Kullanılabilirliğin değişik yönlerinin değerlendirip bu özelliklerinde kendi aralarında bölünmesi mümkündür.

2.1.3. ISO 9241-11 kullanılabilirlik tanımı

Kullanılabilirlik, Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO) tarafından insan-bilgisayar ve kullanılabilirlik alanında son 15 yılda standartlar geliştirmiştir. ISO tarafından geliştirilen bu standartların amacı tutarlılık sağlamaktır. ISO 9241-11 standardı, insan-bilgisayar etkileşimi alanında kabul görmektedir [14]. 1994 yılında duyurulan ISO 9241-11 standardına göre kullanılabilirlik; etkililik, etkinlik ve kullanıcı memnuniyetinin birleşiminden oluşmaktadır. Etkililik, kullanıcıların uygulamayı kullanıp belirlenen amaçlara ne kadar ulaşabildiğinin ölçüsüdür. Etkililik işi yapabilme yüzdesi cinsinden ölçülebilir. Etkinlik ise bu amaçlara ulaşmak için harcanması gereken kaynakların ölçüsüdür. Kullanıcı memnuniyeti de kullanıcının uygulamayı kullanırken oluşan fikirlerinin ölçüsü şeklinde tanımlanabilir [10,15-17]. Şekil 2.1'de görüldüğü üzere kullanılabilirlik memnuniyet, etkililik ve etkinlikten doğrudan etkilenmektedir.

Şekil 2.1. ISO 9241-11 kullanılabilirlik bileşenleri

2.1.4. ISO 9126 kullanılabilirlik tanımı

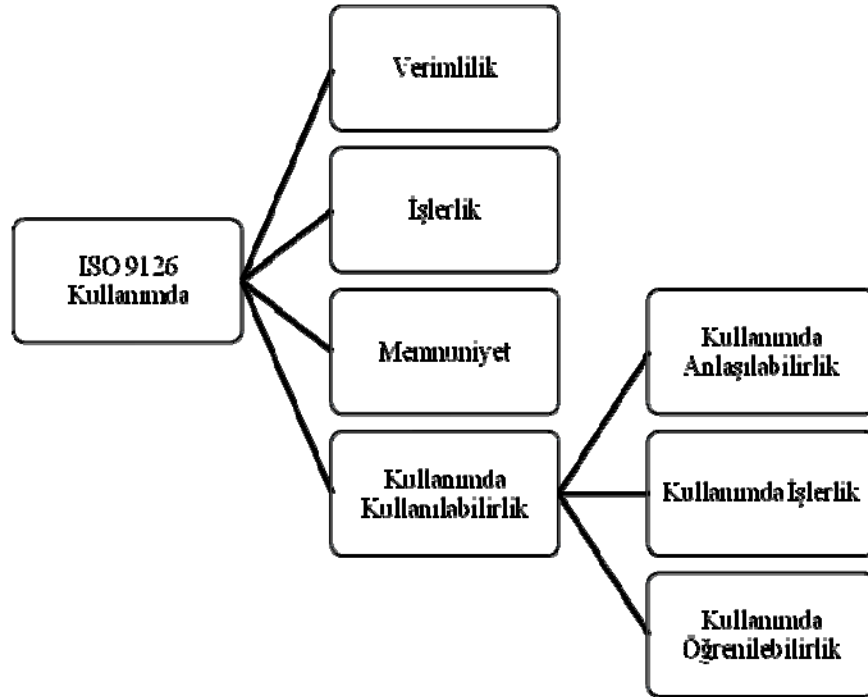
2000 yılında duyurulan ISO 9126-1 standardına göre kullanılabilirlik, ürün geliştirme sürecinde yazılımın kalitesini tanımlayan altı kategoriden oluşmaktadır. Bu altı kategori işlevsellik, güvenilirlik, kullanılabilirlik, verimlilik, sürdürülebilirlik ve taşınabilirlik olarak belirtilmektedir. Kullanılabilirlik bu modelde ürün merkezli ve işlem merkezli olmak üzere iki önemli rol oynamaktadır. Ürün merkezli rolde kullanılabilirlik yazılım tasarım faaliyetinin detaylı bir parçasını oluşturmaktadır. İşlem merkezli rolde ise kullanılabilirlik tasarımın nihai hedefi konumunda bulunmaktadır.

ISO 9126-1'e göre, aşağıda açıklanan dört özellik ile kullanılabilirlik tanımlanmaktadır [14].

- **Anlaşılabilirlik:** Yazılımda yer alan özellikler sayesinde kullanıcı tarafından yazılımın hangi koşullarda ve nasıl kullanılabileceğinin anlaşılabilmesidir.
- **Öğrenilebilirlik:** Yazılımın kullanıcının anlamasına ve öğrenmesine olanak vermesidir.
- **İşlerlik:** Yazılımın kullanıcı tarafından işletilmesi ve kontrol edilmesidir.

- Çekicilik: Yazılımın kullanıcıya renk ve grafik tasarım gibi boyutlarda dikkatini çekmesi ve cazip gelmesidir.

ISO 9126 standartları 9126-1, 9126-2 ve 9126-4 olmak üzere üç farklı şekilde tanımlanmaktadır. Cheikhi ve arkadaşları 2006 yılında yaptıkları "Harmonization of usability measurements in ISO9126 software engineering standards" başlıklı çalışmada ISO 9126 standartlarını incelemiş ve üçünün birleşiminden geliştirilmiş bir model önermişlerdir. Önerdikleri model Şekil 2.2'de görülmektedir [14].

Şekil 2.2. ISO 9126 modeli

2.2. Kullanılabilirlik Değerlendirme Yaklaşımları

Kullanılabilirliğin değerlendirilmesi, kullanıcının sistemi kullanırken karşılaştığı sorunların tespit edilmesi şeklinde tanımlanabilir. İnsan bilgisayar etkileşim alanında çeşitli teknikler, yaklaşımlar ve uygulamalar yer almakta ve her biri yazılım geliştirme sürecinin farklı noktalarında kullanılmaktadır. Bir yazılımın temel

kullanılabilirlik özelliklerine sahip olup olmadığının tespit edilmesinde kullanılan yaklaşımlar inceleme, test ve sorgulama olarak üç ana bölüme ayrılmaktadır. Aşağıda inceleme, test ve sorgulama yaklaşımları detaylı olarak incelenmektedir [9,10,13,17].

2.2.1. İnceleme yaklaşımları

İnceleme yaklaşımlarında sistemler bir bütün olarak, bir parça olarak veya sadece bir ara yüz olarak değerlendirilmektedir. İnceleme yaklaşımlarının ortak özelliği kullanıcı ile iletişime geçilmeyip değerlendirmelerin uzmanlar tarafından gerçekleştirilmesidir [13,18]. İnceleme yaklaşımında sistemler birden fazla uzman tarafından incelenmektedir. İncelemeler esnasında başarılı sonuçlar elde etmek için uzmanlara uygun görevler ve senaryolar tasarlanması gerekmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda, elde edilen veriler alan yazınında yer alan ve kabul görmüş genel sezgisel yöntemler ile karşılaştırılmaktadır. Diğer bir inceleme yaklaşımında da uzmanlar kullanıcı bakış açısı ile sistemlerin prototipi üzerinde işlemler gerçekleştirirler. Sistemdeki ara yüzleri gözden geçirerek kullanıcının hedefine ulaşırken karşılaştığı problemleri tespit etmektedirler. Gelişme aşamasında olan sistemlerin kullanılmadan önce gözden geçirilerek sorunlarının giderilmesi sayesinde ileride karşılaşılabilecek kullanıcı sorunlarını azaltmak amaçlanmaktadır. Yukarıda belirtildiği gibi inceleme yaklaşımlarında uzmanlar kendilerini kullanıcıların yerine koyarak incelemeleri yapmaktadırlar.

2.2.2. Test yaklaşımları

Kullanıcıların herhangi bir sistemi ne kadar etkin, etkili ve memnun kullandıklarını anlamak amacı ile uygulanan yaklaşımlardır. Kullanılabilirlik testleri, bir tasarıma özel sorunları tespit etmek için yapılan denemelerdir [19]. Kullanılabilirlik testi, kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi istenen uygulamanın belirlenen kullanıcıların

belirlenen görevlerin yaptırılması ve bu süreçte kullanıcıdan etkinlik, etkililik ve memnuniyet değerlerinin alınmasıdır. Kullanıcılar belirlendikten sonra, testi yapılacak uygulamada en çok kullanılan ve/veya az kullanılmasına rağmen erişilmesi önemli olan bilgilere ulaşma görevlerinin gerçekleştirilmesi istenerek uygulamanın kullanılması sağlanmaktadır [20].

Kullanılabilirlik testleri ile sistem hakkında nicel verilerin belirlenmesi hedeflenmektedir. Veriler performans ölçme ile elde edilmektedir. Performans ölçmeye fare ile bir metin bloğunu seçme süresi, geri silme tuşunun yerinin hata oranına etkisi örnekleri verilebilir. Bunlara ilaveten kullanılabilirlik sadece yazılım ile etkileşimden ibaret olmayıp, yardım özellikleri, kullanıcı belgeleri ve yükleme talimatlarını da kapsamaktadır. Kullanılabilirlik testlerinin sayısal sonuçlarının öneminin azaldığı gözlenmektedir. Sayısal sonuçların değerlendirilmesi yerine kullanıcıların sistem hakkındaki yorumlarından daha hızlı bir şekilde sonuca ulaşıldığı gözlenmektedir. Yüksek sesle düşünme tekniğinde de bu şekilde kullanıcıya verilen görevi gerçekleştirme esnasında duygu ve düşüncelerini yüksek sesle ifade etmesi istenmektedir. Verilen görev iki kişi ile gerçekleştirilerek birden fazla kişinin aynı sistem ve görev hakkında farklı duygu ve düşüncelerini ifade etmesi şeklinde de gerçekleştirilmektedir.

2.2.3. Sorgulama yaklaşımları

Sorgulama yaklaşımları, kullanılabilirliğin kullanıcılara farklı şekillerde yöneltilen sorular ve bu sorulara verdikleri cevapların değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. Sorgulama yaklaşımına mülakat, anket ve gözlemler örnek olarak verilebilir. Sorgulama yaklaşımları günümüzde uygulanırken kullanıcılar laboratuvar ortamlarında değil de kendi doğal çalışma ortamlarında ziyaret edilerek gerçekleştirilmektedir. Kullanıcılar her zaman olduğu gibi sistemi kullanmalı ve sorunlarını belirtmektedirler. Gözlem yolu ile de kullanıcıların sistemde görevleri

yerine getirirken karşılaştığı sorunlar tespit edilmektedir. Anketler ve yapılandırılmış mülakatlar ile kullanıcılara sorular sorulup cevaplar kayıt edilmektedir. Kullanıcıların sistemi kullanması esnasındaki ekran görüntüleri kayıt edilerek karşılaşılan sorunların tespiti de uygulanan diğer bir sorgulama yaklaşımıdır [13].

Alan yazınında kullanılabilirlik değerlendirme yaklaşımlarının kullanıcı temelli, uzman temelli ve model temelli olmak üzere üç bölüme ayrıldığı da görülmektedir. Kullanıcı temelli, uzman temelli ve model temelli değerlendirme yaklaşımlarının avantaj ve sınırlılıkları Çizelge 2.1’de görülmektedir [21].

Çizelge 2.1. Kullanılabilirlik yaklaşımları avantajları ve sınırlılıkları

Kullanılabilirlik Yaklaşımı	Avantajları	Sınırlılıkları
Kullanıcı temelli	En gerçekçi kullanılabilirlik tahmini Önemli problemler hakkında net bilgi	Zaman alıcı Fazla sayıda kullanıcıya uygulaması maliyetli Prototip gerektirmesi
Uzman temelli	Ucuz Hızlı	Uzman farklılığının sonuca etki etmesi Sorunların sayısında aşırılık
Model temelli	Kullanılabilirlik kriterinde çok ayrıntılı tahminler Ara yüze özel uygulama	Kullanılabilirliğin sadece bir bileşenin ölçülmesi Sınırlı görev uygulanabilirliği

2.3. Öğrenme Yönetim Sistemi Tanımı

Bu alt bölümde ÖYS'nin tanımı, özellikleri ve araçları incelenmiştir. Teknoloji ve İnternetin gelişmesine paralel olarak eğitim alanında da bilgisayar ve İnternet'in kullanımı son on yılda büyük oranda artarak eğitimin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir [22]. İnternet teknolojileri, eğitim ve öğretim alanında kaliteyi yükseltmeye yardımcı bir araç olarak önemli bir rol oynamaktadır. Yükseköğretim kurumları İnternet teknolojilerini uzaktan eğitim programlarında en sık kullanan eğitim kurumlarıdır. Uzaktan eğitim programları kullanımı öğrencilerin kayıtlarını, derslerin

listelerini, içeriklerini, ödev ve sınavlarını tutmak için bir gerekli bir yazılım ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Yükseköğretim kurumlarının uzaktan eğitim için ihtiyaç duydukları bu yazılım öğrenme yönetim sistemleridir (ÖYS). Yükseköğretimde yer alan her modern kurum öğrenme ve öğretme işlemini gerçekleştirebilmek için ÖYS'ye ihtiyaç duymaktadır [4]. ÖYS öğrencileri, dersleri, programları ve sınavları takip etmek için tasarlanmış ilişkisel bir veri tabanı içermektedir. ÖYS web tabanlıdır ve öğrencilerin öğrenme yönetim sistemine dahil olduğu tarihten eğitimini tamamladığı tarihe kadar olan bütün kayıtlarını İnternet'ten görebilmelerine olanak sağlamaktadır.

Alan yazında yer alan ÖYS kavramına ait bazı tanımlamalar aşağıda yer almaktadır.

ÖYS bir yönetim yazılımı olup eğitim içeriklerinin yönetimine, öğrenciler ve öğretim elemanlarının eğitim sürecini izlemesine, öğrenme ve öğretme süreçlerinin bireyselleştirilmesine olanak sağlayan, bütün bir yapıdır. ÖYS eğitim ve öğretimi sistematik bir yaklaşımla kapsamaktadır [23, 24].

Machado ve Tao, ÖYS kavramını öğretim elemanlarının pedagojik hedeflerine ulaşmak için ders içeriklerini yönetmelerine ve öğrencileri ile paylaşma maksadı için tasarlanmış yazılım olarak tanımlamaktadırlar [25].

ÖYS ders içeriklerini yöneten ve öğrenim sürecini kontrol altında tutan otomatik bir mekanizma sağlamaktadır. ÖYS öğrencilerin multimedya derslerini takip etmelerine, öğretim elemanları ve diğer öğretim kurumları ile iletişim kurmalarını, ders materyallerini indirmelerine, online sınav, ödev ve projelerini göndermelerine olanak sağlamaktadır [26].

Rubin ve arkadaşları verimli bir ÖYS'nin aktif yükümlülükleri desteklemesi ve derslerin bölümleri arasında anlamlı bütünlük sağlaması gerektiğini belirtmektedirler. Kolay iletişim sağlamalı, sınıf tartışmalarında veya çeşitli mekanlar vasıtası ile gerçekleştirilen çalışmaların geri bildirimini desteklemesi gerektiğini de vurgulamaktadırlar [27].

McGill ve Klobas ise ÖYS'nin e-öğrenmeye olanak sağlayan bilgi sistemi olup öğrenme ve öğretme ile ilgili ders materyallerini işleyip, sakladığını ve yayınladığını belirtmektedirler. Bunun yanı sıra öğrenme ve öğretme sürecinin yönetim ve iletişimini de ÖYS sağlamaktadır [28].

Özdoğru ve Cagiltay ÖYS kavramını özel bir öğrenme işlemi planlayan, uygulayan bir yazılım veya web temelli bir teknoloji olarak tanımlamaktadırlar. Ayrıca öğrencilerin kendi kendilerini doğrulayabildiği, derslere kayıt olabildiği, dersleri tamamlayıp not alabildikleri bir platform olduğunu da vurgulamaktadırlar. ÖYS ile öğretim elemanları ders içeriklerini oluşturup yönetebildikleri, öğrencilerin katılımlarını gözlemleyip değerlendirebildikleri bir ortamdır. Öğrenciler etkileşimli özelliklerini örneğin tartışma, sohbet, forum ve video konferans gibi kullanmalarına da imkan tanımaktadır [3].

Aydın ve Biroğul öğrenme yönetim sistemlerinin öğrenme işleminde planlama, değerlendirme ve uygulamayı sağlayan bir yazılım olarak tanımlamışlardır. Öğrenme yönetim sistemleri öğretim elemanlarına ders içeriklerini elektronik formatta hazırlamalarına olanak vermektedir. Öğrencilerin performanslarını değerlendirme ve derslere katılımlarını da gözlemlemelerine de imkan verir [29].

Duran ve arkadaşları, öğrenme yönetim sistemlerini öğrenme aktivitelerinin yönetimini sağlayan yazılımlar olarak tanımlamış ve amacının e-öğrenmenin işlevini kolaylaştırmak ve planlı bir şekilde gerçekleştirmek olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenme yönetim sistemleri ile öğrenim faaliyetleri değerlendirildiği için öğrenim şekli sürekli olarak gelişime açık hale gelmektedir [30].

Elmas ve arkadaşları ÖYS' inin kurum içinde gerçekleştirilen eğitimlerin denetlenmesi, değerlendirilmesi, yönetilmesine ve raporlanmasına imkan sağlayan internet tabanlı yönetim yazılımları olarak tanımlamışlardır. E-öğrenmenin en büyük dezavantajının maliyeti olduğunu vurgulamış ve açık kaynak kodlu yazılımlar sayesinde bu dezavantajın yok olduğunu vurgulamışlardır [31].

2.4. Öğrenme Yönetim Sistemi Özellikleri

Günümüzde kurumlar eğitimin kalitesini arttırmak için çok sayıda ticari ve açık kaynak kodlu ÖYS kullanmaktadırlar [32]. Yükseköğretimde yer alan her modern kurumda öğrenme ve öğretme süreçlerini yönetmek için ÖYS'ye ihtiyaç vardır [4].

ÖYS kullanan kurumlardan biride üniversiteler olup ÖYS daha çok uzaktan eğitim yapan birimlerde tercih edilmektedir. Kurumlarda uzaktan eğitimin yaygınlaşmasında ÖYS'nin kullanılması ve yaygınlaşması önemli bir etken olmaktadır [31]. ÖYS'nin eğitim ve öğretim faaliyetlerine yüksek düzeyde fayda sağlayabilmesi için aşağıdaki özelliklere sahip olması gerekmektedir.

- **Birlikte Çalışılabilirlik:** ÖYS'ler farklı kaynaklardan içerik alabilmeli, bu içerikler birleştirilebilmelidir. Farklı sistemler ile iletişim ve etkileşim kurabilmesi özelliğidir. ÖYS yazılımlarındaki etkileşim seviyesi, verilen eğitimin başarılı olabilmesi için önemli bir rol oynamaktadır [33].
- **Yeniden Kullanılabilirlik:** Öğrenmede oluşturulan nesnelerin yeniden birleştirilerek yeni öğrenim nesnelere oluşturulabilme özelliğine sahip olmalıdır.
- **Yönetilebilirlik:** Kullanıcı ya da içeriğe ait bilginin ÖYS tarafından izlenebilmesidir.
- **Ulaşılabilirlik:** Öğrenci ve öğretim elemanların önceden geliştirilen öğrenim nesnelere istediği zaman erişebilmelidir.
- **Devamlılık:** Teknolojinin sürekli gelişmesi sonucu bir aracın ya da sürümünün çıkmasının ÖYS'lerde yeniden tasarım yada kod eklemeye ihtiyaç duymamasıdır [34].
- **Kullanım Kolaylığı:** ÖYS, kullanıcılarına kullanım kolaylığı sağlamalıdır. Öğretim üyeleri ve öğrencilerin çok fazla çaba ve zaman harcıyıp kullanımını

öğrenmelerine gerek yoktur. Kullanıcıların çok fazla bilgisayar bilgisine de ihtiyaçları yoktur.

- Dil Desteği: ÖYS birden fazla dile destek vermekte ve farklı dillerde kullanımları desteklemektedir.
- Pedogolojik Uyumluluk: ÖYS pedogolojik kurallara uygundur. Problem temelli öğrenme, kendi kendine öğrenme, motivasyon, deneysel öğrenme olarak örnekler verilebilir.
- Dağıtık Mimari: ÖYS'ler dağıtık mimari yapılara sahiptirler. Web tabanlı olup genel olarak çok katmanlı ve çok kanallı uygulamalardır.
- Standartlara Uyumluluk: ÖYS standartlara uyumludur. Paylaşılabilir İçerik Nesne Referans Modeli [Sharable Content Object Reference Model (SCORM)] uyumlu olduğu standartlardan en önemlisidir. SCORM, İleri Düzey Yayınlanmış Eğitim [Advance Distributed Learning (ADL)] tarafından geliştirilen yüksek seviyeli özellikler ve standartların birleşiminden oluşmaktadır. ADL, SCORM modelini oluştururken Havacılık Endüstrisi Bilgisayar Tabanlı Eğitim Komitesi [Aviation Industry Computer-Based Training Committee (AICC)], Bilgi Yönetim Sistemi [Information Management System (IMS)] ve Elektrik Elektronik Mühendisleri Enstitüsü [Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE)] ile beraber çalışarak adı geçen organizasyonlar tarafından geliştirilen e-öğrenme standartlarının ortak bir modelde birleştirmeyi amaçlamıştır. SCORM'un en önemli getirisi paylaşılabilir öğrenme içeriğini desteklemesidir, bu şekilde aynı öğrenme içeriğinin farklı öğrenme yönetim sistemleri üzerinde, herhangi bir düzenleme gerekmeden kullanılması mümkün olmaktadır. SCORM, Web tabanlı öğrenme sistemlerinin öğrenim içeriğini alma, paylaşma, tekrar kullanma, arama ve dağıtma gibi olayları standartlaşmış bir yolla gerçekleştirebilmesini sağlayan teknik standartlar kümesidir ve içeriklerin çalışması için bir iskelet oluşturmaktadır [35].

Bir SCORM nesnesi kalıcılık, taşınabilirlik, tekrar kullanılabilirlik, birlikte çalışılabilirlik, erişilebilirlik özelliklerine sahip olmalıdır [3]. Kalıcılık, içerik

maliyetini karşılayabilmesi için tutarlı olduğu sürece kalıcı olmasıdır. Taşınabilirlik, içerik bir sistemden başka bir SCORM destekli sisteme taşınabilmesi şeklinde tanımlanabilir. Yeniden kullanılabilir olması için içerik tekrar kullanılabilir olmalıdır. Modüller farklı şekillerde düzenlenebilir olmalıdır. İçerik bir sistemden başka bir sisteme taşındığında da birlikte çalışabilmelidir. İçerik, içerik kütüphanesinden erişilebilir olmalıdır. Bu da belirli meta dataların içerik paketine eklenme zorunluluğunu getirir.

2.5. Öğrenme Yönetim Sistemi Araçları

ÖYS’de bulunan temel araçlar yetkilendirme, ders dağıtım, raporlama, içerik geliştirme, işbirliği, haberleşme ve etkileşim araçları ve yardımcı programlar olarak sıralanabilir. Aşağıda ÖYS’de bulunan araçlar hakkında kısa bilgiler yer almaktadır.

Yetkilendirme Araçları

ÖYS'yi kullanan üç farklı profil olup bunlar yöneticiler, öğrenenler ve öğretenler şeklinde gruplandırılabilir. Farklı olarak misafir profilleri de yer alabilir. Sisteme erişim için kullanıcı adı ve parola kullanılmaktadır.

Ders Dağıtım Araçları

ÖYS'de öğrencilere görevler atanıp ödevler verilebilir. Öğrenciye görevleri ve teslim ettikleri ödevleri hakkında geri bildirimler verilir. Anketler uygulanabilir. Sınav yönetimi ve sınav hazırlaması ÖYS ile kolay hale gelmektedir. Sınavlar yapılmakta sınav soruları oluşturulan sınavlardan veya yeni sınav soruları şeklinde uygulanmaktadır. Sorular çoktan seçmeli, çoktan yanıtı, kısa cevap ve hesaplamalı şeklinde otomatik olarak hazırlanabilmektedir. Çevrimiçi notlandırma araçları ve not defteri bulunmaktadır. Öğretim elemanı tarafından ders yönetimi ve öğrencinin derse katılımı kolaylıkla yönetilebilmektedir.

Raporlama Araçları

Çok sayıda ve farklı rapor biçiminde eğitim içeriklerinin öğrencilere sunulabilme imkanı vardır. Raporlar sayesinde eğitim işleminin aşamaları düzenli şekilde kontrol edilebilmekte ve değerlendirilmektedir. Öğrencilerinin eğitim içeriğini nasıl ve ne zaman kullandıkları kayıt edilerek öğretim elemanları tarafından izlenmesine ve değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır.

İçerik Geliştirme Araçları

ÖYS'de oluşturulan ders içerikleri tekrar kullanılabilir. Ayrıca bu içerikleri paylaşma imkanı da sağlanmaktadır. Ders şablonları oluşturulup görünümler özelleştirilebilmektedir. ÖYS'leri e-öğrenme standartlarına uygun şekilde çalışmayı desteklemektedir.

İşbirliği Araçları

ÖYS grup çalışmaları desteklemektedir. Öğrencilerin eğitim sürecini ve öğrenmesini desteklemek için gruplar oluşturarak çalışmasına imkan vermektedir. Öğrenciler sosyal ağ kurup bunun sonucu olarak da birbirlerinin bilgi ve tecrübelerinden faydalanabilmektedirler.

Haberleşme ve Etkileşim Araçları

ÖYS'de haberleşme araçları olarak kullanılan araçlar e-posta, forum uygulamaları, sohbet odaları, beyaz tahta, duyuru panoları, çevrim içi not tutma ve alma, video konferans desteği olarak sıralanabilir.

Yardımcı Programlar

ÖYS'nin tüm kullanıcılar için yer alan takvim, kişisel notlar sözlük, sıkça sorulan sorular bölümleri yer almaktadır. Ticari ÖYS için destek hizmetleri verilmesi gerekmektedir. Web tarayıcısı, veritabanı ve sunucu uyumluluğu gerekmektedir.

2.6. ÖYS Kullanılabilirliğini Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Yapılan Çalışmalar

Alanyazında, ÖYS kullanılabilirliğini ölçme ve değerlendirmeye yönelik yapılan çalışmalar bulunmaktadır. Aşağıda bu çalışmalar hakkında kısa özetler kronolojik olarak yer almaktadır.

Ersoy 2004 yılında yaptığı "Bir Çevrimiçi Öğrenim Destek Sisteminin Kullanılabilirlik Testi: Planlama, Uygulama, Değerlendirme" başlıklı çalışmada bir çevrimiçi öğrenim destek sisteminin ara yüzünün kullanılabilirlik testini yapmıştır. Kullanılabilirlik testini gönüllü 10 tane BÖTE ikinci sınıf öğrencisi ile yapmıştır. Öğrencilerin testten önce sisteme erişimi engellenmiştir. Test sırasında öğrenciler sadece önceden belirlenmiş işleri yaparken gözlemlenmiştir. Öğrenciler soruları cevaplarırken gözlemciler öğrencilerin hareketlerini ve sorulan soruları gözlemci formuna yazarak not almışlardır. Çalışma sonucu, Ersoy web sitesinin sadece tasarımcı gözüyle değil, kullanıcı gözüyle değerlendirilmesini sağlandığını belirtmektedir. Tasarım hatalarının ortaya çıktığını, yapılan düzeltmeler ile sayfanın kullanılabilirliğinin arttığını vurgulamaktadır [36].

Dringus ve Cohen 2005 yılında yaptıkları "An Adaptable Usability Heuristic Checklist for Online Courses" başlıklı çalışmada online derslerin kullanılabilirliğini test etmek için uyarlanabilir sezgisel kullanılabilirlik kontrol listesi önermektedirler. Çalışmada WebCT, Blackboard gibi öğrenme yönetim sistemlerinin etkin kullanılabilirlik özelliğinden yoksun olduğunu belirtmektedirler. Günümüzde kullanılan öğrenme yönetim sistemlerinin görünürlük, tutarlılık, esnekliğe sahip olmadığını ve fazla işlevsel olduğuna dikkat çekmektedirler. Belirtilen özelliklere sahip öğrenim yönetim sistemlerini kullanan öğrenci ve öğretim elemanları ara yüz sorunları ile mücadele ettiğini vurgulamışlardır. Bu da beraberinde online derslerde öğrencilerin öğrenimlerini olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Çalışmada online dersler için 13 kategoriden oluşan uyarlanabilir sezgisel kullanılabilirlik kontrol listesi önermektedirler. Bu 13 kategori görünürlük, fonksiyonellik, estetik, geri bildirim ve yardım, hata önleme, hatırlanabilirlik, ders yönetimi, etkileşim,

esneklik, tutarlılık, verimlilik, erişilebilirlik ve fazlalıkların azaltılması şeklinde sıralanmışlardır [37].

Melton'un 2006 yılında yaptığı "The LMS moodle: A Usability Evaluation" başlıklı çalışmada Moodle öğrenme yönetim sisteminin kayıt ve sisteme ödev yükleme modüllerinin kullanılabilirlik değerlendirmesini yapmıştır. Kullanılabilirlik değerlendirilmesi için DECIDE çatı yapısı kullanılmıştır. DECIDE çatı yapısının genel hedefleri, cevap aranan özel soruları belirlemek, soruların cevapları için değerlendirme ve teknikleri seçmek, dikkat edilmesi gereken konuları tanımlamak, etik konulara nasıl karar verileceğine karar vermek, elde edilen veriyi değerlendirmek ve yorumlamaktır. Çalışma, Japonya'da beş tane fen alanında yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam eden öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Katılımcılardan iki görevi gerçekleştirmeleri istenmiştir. Her görevin altında da yedi tane alt görev yer almıştır. Görevleri yerine getirirken katılımcıların düşüncelerini sözlü ifade etmeleri ve yüksek sesle düşünme tekniğini kullanarak izlenimlerini belirtmeleri istenmiştir. Ayrıca, katılımcılardan kullanılabilirlik anketini cevaplamaları istenmiştir. Katılımcıların ses ve video kayıtları alınmıştır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin temel görevlerde başarılı oldukları, fakat ödevlerini sisteme yükleme modülünde %50 başarı gösterdikleri belirtilmiştir [38].

Rentróia-Bonito ve arkadaşları 2006 yılında yaptıkları "Evaluating Learning Support Systems Usability An Empirical Approach" başlıklı çalışmada öğrenme destek sistemlerinin kullanılabilirliğini deneysel bir yaklaşımla ölçmüşlerdir. Çalışmada, üniversitede kullanılabilirlik değerlendirme yöntemi uygulamışlardır. Bu çalışmada öğrenme sistemlerinin kullanılabilirliğinin öğrencilerin davranış, öğrenme ve başarısı üzerine etkilerini araştırmışlardır. Çalışma sonucunda, kurumlara öğrenme çözümlerine karar verirken uygulayabilecekleri düşük maliyetli, nitel ve nicel değerlendirme imkanı sunan kullanılabilirlik değerlendirme yöntemi sunmuşlardır [39].

Lee ve arkadaşları 2006 yılında yaptıkları "A Strategy to Improve Faculties' LMS Usability in a Blended Learning Environment: SNU Case of Menu Template Development" başlıklı çalışmada karma eğitim modelinde öğretim elemanlarının

öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliğini arttırmak için bir menü şablonu geliştirmişlerdir. Çalışma Seoul National University (SNU) 17 fakültesinde uygulanmıştır. Menü şablonu fikri, öğretim üyelerinin teknolojiye karşı önyargı ve korkularını ortadan kaldırarak öğrenme yönetim sisteminin kullanımını arttırmayı hedeflemektedir. Ayrıca katılımcılardan Nielsen'in 5 faktörde (öğrenilebilirlik, verimlilik, hatırlanabilirlik, hata önleme ve memnuniyet) sınıflandırdığı kullanılabilirlik alanlarından 14 tane açık uçlu soruda sorulmuştur. Çalışma sonucu, öğretim üyelerinin öğrenme yönetim sistemlerini daha kolay ve kullanıcı dostu olması için menü şablonunun gerekli bir strateji olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenme ortamlarının daha kullanıcı dostu olması için kurumların çalışmalar yapması gerektiğini de vurgulamışlardır [5].

Machado ve Tao 2007 yılında yaptıkları "Blackboard vs. Moodle: Comparing User Experience of Learning Management Systems" adlı çalışmada açık kaynak kodlu Blackboard ve Moodle öğrenme yönetim sistemleri kullanıcı deneyimlerini karşılaştırmışlardır. Yapılan çalışmada, üçüncü ve dördüncü sınıf üniversite öğrencilerine anket uygulamışlardır. Ankette 4 bölüm yer almış olup birinci bölümde öğrencilerin demografik bilgileri, ikinci bölümde öğrencilerin geçmiş öğrenme yönetim sistemleri ile deneyimleri ve bilgi teknolojileri seviyeleri hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Üçüncü bölümde öğrencilerden iki öğrenme yönetim sistemini karşılaştırmaları istenmiştir. Son bölümde ise diğer üç bölümde olmayan öğrencilerin görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Çalışma sonucu öğrencilerin %71'i Moodle öğrenme yönetim sistemini kullanmanın Blackboard öğrenme yönetim sisteminden daha kolay olduğunu, %75'i ise gelecekte Moodle öğrenme yönetim sistemini Blackboarda tercih edebileceklerini belirtmişlerdir. Moodle öğrenme yönetim sisteminin, Blackboard öğrenme yönetim sistemine göre daha etkili ve etkin bir sistem olduğunu belirtmişlerdir [25].

Georgiakakis ve arkadaşları 2008 yılında yaptıkları "Evaluating the usability of Web-based Learning Management Systems" başlıklı çalışmada web temelli öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliğini değerlendirmişlerdir. 16 tane çok kullanılan öğrenme yönetim sistemi arasından en yaygın olan Moodle ve Jones e-education seçerek bu ikisi arasında tasarımcı, öğrenci ve öğretim elemanları açısından ele

olarak kabul edilebilirlik ve kullanılabilirlik açısından değerlendirmişlerdir. Çalışma sonucu kullanılabilirlik açısından her iki öğrenme yönetim sisteminin çok iyi özellikleri olduğunu belirtmişlerdir. Buna ilaveten her iki ÖYS'de açık kaynak kodlu olmasına rağmen ticari ÖYS ile rekabet edebilecek seviyede olduğu sonucuna varmışlardır [32].

Kakasevski ve arkadaşları 2008 yılında yaptıkları "Evaluating Usability in Learning Management System Moodle" başlıklı çalışmada açık kaynak kodlu Moodle öğrenme yönetim sisteminin standart modüllerinin kullanılabilirliğini değerlendiren bir çalışma yapmışlardır. Öğrenciler ile iletişim kurmanın ve öğrencilerin elektronik ortamda öğrenmelerinin farklı yolları olduğunu ve bu öğrenme ortamlarının getirdiği bir çok avantajların bulunduğunu vurgulamışlardır. Öğrenme yönetim sistemlerinin bu ortamlar arasında en popüler olanı olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmada, web uygulamalarında uygulanan deneyim temelli bir değerlendirme yöntemi izlenmiştir. İzlenen değerlendirme yöntemi sezgisel değerlendirme, anket ve görev odaklı teknikler arasında denge kurmaktadır. 20-22 yaşları arasında, üniversite ikinci ve üçüncü sınıf 84 gönüllü öğrenci katılmıştır. Her öğrenci içinde farklı tipte sorular olan üç anketi cevaplamıştır. Anketlerde e-öğrenme sistemlerinin kullanılabilirliğini test eden soyut görevler, anketler ve kontrol listeleri birleştirilmiştir. Çalışmada, Moodle modülleri öğrenme, eşzamanlı ve eş zamanlı olmayan iletişim, test ve atama konularında analiz edilmiş yönetici, öğretmen ve öğrenciler tarafından daha etkili kullanılmasını sağlayacak önemli sonuçlara ulaşmışlardır. Çalışma sonucunda Moodle öğrenme yönetim sistemi üzerinde genel kullanılabilirlik, kimlik doğrulama, öğrenme materyalleri, iletişim ve ödevler üzerine önerilerde bulunulmuştur. Bu önerilerin uygulanması sonucu Moodle öğrenme yönetim sisteminin daha kompakt ve kullanıcı dostu olacağı belirtilmiştir [26].

Blecken ve Marx 2010 yılında yaptıkları "Usability Evaluation of a Learning Management System" başlıklı çalışmada koaLA öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirlik değerlendirmesini yapmışlardır. Nielsen 2008 yılında, en ciddi kullanılabilirlik sorunlarının tespit edilebilmesi için kullanılabilirlik testlerinde beş kişinin yeterli olduğuna dikkat çekerek araştırmanın nitel bölümünde beş kişiden

yedi görevi gerçekleştirmesi istenmiştir. Test bölümünde katılımcıların düşüncelerini sözlü ifade etmeleri ve yüksek sesle düşünme tekniğini kullanarak izlenimlerini belirtmeleri istenmiştir. Araştırmanın nicel bölümünde ise sistemin genel kullanılabilirliği hakkında açık ve kapalı uçlu sorular yer almıştır. Araştırma sonucu nicel ve nitel anket sonucu elde edilen veriler ile koaLA öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliğini arttıracak öneriler belirtmişlerdir [40].

Aydın ve Tirkeş 2010 yılında yaptıkları "Open Source Learning Management Systems in E-Learning and Moodle" başlıklı çalışmada açık kaynak kodlu olan ATutor, DOKEOS ve OLAT ile Moodle öğrenme yönetim sistemlerini karşılaştırmışlardır. Yapılan çalışmada öğrenme yönetim sistemlerinde olması gereken genel özelliklere ve öğrenme yönetim sistemlerinin kullanılabilirliklerini değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucu Moodle öğrenme yönetim sisteminin modüler yapıdaki tasarımından dolayı esnek bir yapıya sahip olduğu sonucuna varmışlardır. Araştırmadaki sonuçları kısaca özetlersek, Moodle öğrenme yönetim sisteminin kullanıcı ara yüzlerinin diğer üç öğrenme yönetim sistemine göre daha kullanılabilir olduğudur. Moodle öğrenme yönetim sisteminin sahip olduğu kimlik doğrulama seçenekleri, sağladığı kurulum kolaylığı ve bakım özelliklerinden dolayı da kullanıcı sayısı artmaktadır [41].

Al-Khalifa 2010 yılında yaptığı "A First Step in Evaluating the Usability of JUSUR Learning Management System" başlıklı çalışmada JUSUR öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliğini değerlendirmiştir. Öğrenme yönetim sistemlerinin karışık yapılar olduğunu ve farklı araçlar ve teknolojiler kullandığını belirtmiştir. JUSUR öğrenme yönetim sisteminin kullanılabilirliğini ölçmek için anket uygulamış, anket sorularında sistemin tasarımı, fonksiyonları, kullanım kolaylığı, öğrenilebilirliği, başarısı ve kullanıcı memnuniyeti üzerine sorulara yer vermiştir. Anket 155 öğrenci üzerinde uygulamıştır. Araştırma sonucu, JUSUR öğrenme yönetim sisteminin forum arama bölümlerinde ve ders materyallerini indirme işlemlerinde sıkıntılar yaşandığını belirtmiştir. Belirtilen teknik problemlere rağmen öğrencilerin JUSUR öğrenme yönetim sistemini kullanmaktan hoşlandıkları,

kullanımını kolay bulduklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan kullanılabilirlik açısından fonksiyonel problemleri bulunduğunu vurgulamışlardır [42].

Alanyazında ÖYS'yi değerlendiren ve kullanılabilirliğini ölçmeyi amaçlayan çalışmaların yer aldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda ÖYS'lerde yer alan bölümlerin kullanıcılar tarafından ne kadar ve nasıl kullanıldığı ve tercihlerini belirlemişlerdir. Çalışmaların açık kaynak kodlu ve ücretsiz olan Moodle öğrenme yönetim sistemi üzerine yoğunlaştığı göze çarpmaktadır. Bunun yanı sıra Moodle öğrenme yönetim sisteminin diğer ÖYS'ler ile (ATutor, DOKEOS ve OLAT, Blackboard) kullanılabilirliğinin karşılaştırıldığı çalışmalarda bulunmaktadır. Alanyazında ÖYS kullanılabilirlik ve değerlendirme çalışmalarının yanı sıra çevrimiçi öğrenim destek sisteminin kullanılabilirlik testi ve çevrimiçi dersler için hazırlanmış sezgisel kontrol listesi de yer almaktadır.

Alanyazında yer alan çalışmalardan araştırmaların ÖYS kullanan kurumlarda gerçekleştirildikleri ve ÖYS kullanım durumunu araştırdıkları görülmektedir. Çalışmalar sonucu, ÖYS'lerin kullanıcılar (öğrenci ve öğretim elemanları) tarafından etkin, etkili ve memnun olarak kullanılmalarını sağlamak için öneriler ve çözüm yolları sunulmuştur.

3. MATERYAL VE METOT

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Tam yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanarak betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın tamamı araştırmacı tarafından yürütülmüştür.

Araştırmanın evrenini Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında 2009-2010 eğitim öğretim yılı bahar döneminde ders veren ve öğrenme yönetim sistemini kullanan 78 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Bu çalışmada tüm evrene ulaşılmaya çalışılmış fakat 60 (%77) öğretim elemanına ulaşılabilmifitir. Görüşme yapılan öğretim elemanlarının üniversite birimlerine göre dağılımı izelge 3.1'de görülmektedir.

Çizelge 3.1. Öğretim elemanlarının birimlere göre dağılımı

Birim Adı	Öğretim Elemanı Sayısı (N)	Görüşme yapılan Öğretim Elemanı Sayısı (n)	Frekans (n/N)
Rektörlük	5	2	0,40
Eğitim Fakültesi	15	11	0,73
Mühendislik Fakültesi	5	4	0,80
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	17	12	0,70
Uzaktan Eğitim Meslek Yüksek Okulu	3	3	1,00
Teknoloji Fakültesi	7	6	0,85
Fen Edebiyat Fakültesi	9	8	0,88
Hukuk Fakültesi	3	1	0,33
Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi	6	6	1,00
Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi	6	6	1,00
Tıp Fakültesi	2	1	0,50
Toplam	78	60	0,77

Ayrıca çalışmaya katılan 60 öğretim elemanının (kadın=10, erkek=50) unvanlarına göre dağılımı Çizelge 3.2’de görülmektedir. Çizelgede de görüleceği gibi katılımcıların yaklaşık %80’i yardımcı doçent ve doçentlerden (%53’ü yardımcı doçent, %30’u doçent) oluşmaktadır.

Çizelge 3.2. Öğretim elemanlarının unvan ve cinsiyete göre dağılımı

Unvan	Erkek	Kadın	Toplam
Profesör	2	1	3
Doçent	15	3	18
Yardımcı Doçent	27	5	32
Öğretim Görevlisi	5	1	6
Okutman	1	-	1
Toplam	50	10	60

Bu araştırma için geliştirilen görüşme formu kullanılarak araştırmaya katılan öğretim elemanlarının 33 tanesi (%43) ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Yüz yüze görüşmelerde ses kayıt cihazı kullanılarak öğretim elemanlarından sorulara cevap verirken yüksek ses ile düşünceleri istenerek yüksek sesle düşünme tekniği kullanılmıştır. 13 (%17) öğretim elemanı ile yüz yüze görüşülmüş fakat zaman sıkıntıları olduğu için görüşme formunun sorularına kendilerine uygun farklı bir zaman diliminde cevap vermeyi tercih etmişlerdir. 14 (%18) öğretim elemanı ile elektronik posta aracı ile iletişime geçmek mümkün olmuştur. Bu öğretim elemanları görüşme formunu elektronik posta ile cevaplayarak araştırmacıya göndermişlerdir. On sekiz (%23) öğretim elemanına telefon ve elektronik posta kullanılarak ulaşılmaya çalışılmış ve farklı seçenekler ile görüşme isteği iletilmiştir (görüşme, elektronik posta veya kendileri cevaplandırma). Bu öğretim elemanlarının bazılarında hiç bir şekilde geri dönüt alınamamış olup üç öğretim elemanı da çalışmaya katılmak istemediklerini bildirmiştir.

Bu çalışmada öğretim elemanlarının Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında 2009-2010 eğitim öğretim yılında kullanılan ÖYS’yi ne kadar ve hangi memnuniyet düzeyinde kullandıklarını belirlemek için altı bölümden oluşan tam yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Görüşme formunun birinci bölümü ÖYS'nin genel özellikleri ile ilgili olup bu bölümün soruları hazırlanırken literatürde belirlenen kullanılabilirlik ilkeleri dikkate alınarak oluşturulmuştur [37].

Görüşme formunun ikinci bölümü 4 alt bölümden oluşmakta olup bu alt bölümlerde ÖYS'nin değişik bölümlerinin sayfalarının kullanım sıklıklarına ilişkin görüşleri belirlenmeye yönelik maddeler bulunmaktadır. Birinci alt bölümde iletişim ana sayfası, ikinci alt bölümde öğretim elemanı ders işlemleri sayfası, üçüncü alt bölümde öğretim elemanı sınav işlemleri sayfası ve dördüncü alt bölümde de öğretim elemanı öğrenci işlemleri sayfasındaki bazı özelliklerin kullanım düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Görüşme formunun üçüncü bölümü öğretim elemanlarının ÖYS ve Canlı Sohbet Ortamı işlemlerini gerçekleştirirken yaşadıkları zorlanma derecesini belirlemeye yönelik sorular içermektedir.

Görüşme formunun dördüncü bölümünde, öğretim elemanlarının sanal sınıf oturumlarının gerçekleştirilmesinde uygun gördüğü iletişim biçimi ve nedenlerini belirlemeyi amaçlayan ifadeler bulunmaktadır.

Görüşme formunun beşinci bölümü öğretim elemanlarına ÖYS genel menü sistemi hakkında düşüncelerini belirlemeyi amaçlayan soru içermektedir. Bu bölümde öncelikle öğretim elemanlarının bu konuda olumlu bir görüşe mi yoksa olumsuz bir görüşe mi sahip oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Daha sonra öğretim elemanlarının görüşlerinin nedenlerini sözlü yada yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir. Görüşme formunun altıncı ve son bölümünde öğretim elemanlarının öğrencilerine dönem sonunda kanaat notunu verirken hangi yol ya da yöntemi kullandıklarını yazılı veya sözlü olarak ifade etmeleri istenmektedir.

Tam yapılandırılmış görüşme formunun yukarıda belirlenen bölümleri içermesi kararlaştırıldıktan sonra bir taslak form oluşturulmuştur. Görüşme formunun geçerliliği sağlamak için uzman görüşü alınmıştır. Taslak halindeki görüşme formu,

üç alan uzmanına verilerek bölümlerin ve maddelerin geçerliliği, maddelerin anlaşılabilirliği ve uygunluğu konularında görüşleri sorulmuştur.

Görüşme formunun son şeklinin birinci bölümünde likert tipi anket soruları ile uzman görüşleri dikkate alınarak görüşme formu üzerinde gerekli değişiklikler yapılmış ve görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme formu EK-1’de görülmektedir. Öğretim elemanlarının ÖYS kullanımına ilişkin görüşleri ve memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Bu bölümünde 21 likert tipi (18 olumlu 3 olumsuz) madde bulunmaktadır. Seçenekler katılımcıların belirtilen ifadeler katılım düzeyleri göz önüne alınarak 0-4 skalasında değerlendirilmiştir. Formun bu bölümündeki anketin çalışmaya katılan öğretim elemanlarının cevapları kullanılarak bakılan alpha güvenilirlik katsayısı 0,84 olarak bulunmuştur. Görüşme formunun ikinci bölümü 4 alt bölümde öğretim üyelerinin kullanma sıklıkları “Hiç kullanmadım”, “Arasıra kullanırım” ve “Sık kullanırım” seçenekleri arasından birini seçmeleri istenerek belirlenmektedir. Görüşme formunun üçüncü bölümünde öğretim elemanlarının ÖYS ve Canlı Sohbet Ortamı işlemlerini gerçekleştirirken yaşadıkları zorlanma derecesi likert tipi sorularla belirlenmiştir. Bu bölüm ÖYS’yi kullanırken gerçekleştirilebilecek 10 işlem ve Canlı Sohbet Ortamında gerçekleştirilebilecek 11 işlemin gerçekleştirilmesi esnasında karşılaşılan güçlükler hakkında sorular yer almaktadır. Formun bu bölümündeki anketin çalışmaya katılan öğretim elemanlarının cevapları kullanılarak bakılan alpha güvenilirlik katsayısı 0,87 olarak bulunmuştur.

Görüşme formunun dördüncü bölümünde, öğretim elemanlarının sanal sınıf oturumlarının gerçekleştirilmesinde uygun gördüğü biçimi ve nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme formunun bu bölümünde öğretim elemanlarına sanal sınıf oluşturma biçimi ile ilgili beş görüş sunulmuş bunlardan hangisinin en uygun olduğunu düşündükleri sorulmuştur. Uygun olduğu düşündükleri görüşü seçen öğretim elemanlarına bunun nedenini belirtmeleri istenmiştir.

Görüşme formunun beşinci bölümünde öğretim elemanlarına ÖYS genel menü sistemi hakkında düşünceleri sorulmuştur. Öncelikle öğretim elemanlarının bu konuda olumlu bir görüşe mi yoksa olumsuz bir görüşe mi sahip oldukları

belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının görüşlerinin nedenlerini ifade etmeleri istenmiştir.

Görüşme formunun altıncı bölümünde öğretim elemanlarına öğrencilerine dönem sonunda verdikleri kanaat notunu belirlerken hangi yol ya da yöntemi kullandıkları sorulmuştur.

Formun 5. ve 6. Bölümüne ait Verilerin Analizi

Genel Menü Sistemi başlıklı 5.bölümün sorusu olan "Yukarıda resmi görülen iki seviyeli menü sistemi hakkındaki düşünceniz nedir? Sizde zaman zaman kaybolma hissi yaratıyor mu?" ve Kanaat Notunun Belirlenmesi başlıklı 6. bölümün sorusu olan "Öğrencilerinize dönem sonunda verdiğiniz kanaat notunu belirlerken hangi yolu ya da yöntemi kullanıyorsunuz?" sorularına öğretim elemanlarının verdiği cevaplar ilk olarak ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Öğretim elemanlarının konuşmaları daha sonra transkript (EK-2) haline dönüştürülmüştür. Transkriptler oluşturulurken, öğretim elemanlarının verdiği cevapların bire bir yazımına özen gösterilmiştir. Ayrıca her bir transkript yazıldıktan sonra eşdeğer ses kaydıyla aynı olup olmadığı karşılaştırılmıştır. Veriler toplanırken ve analiz edilirken öğretim elemanlarına Öğretim Elemanı 1, Öğretim Elemanı 2, ... şeklinde kodlar verilmiştir.

Beşinci bölümden elde edilen verilere betimsel analiz uygulanmıştır. Birinci adımda kavramsal çerçeve oluşturulmuş çerçeveye göre elde edilen veriler okunmuş ve düzenlenmiştir. Veriler anlamlı ve mantıklı bir şekilde gruplandırılarak kavramsal çerçeve içerisine yerleştirilmiştir. Düzenlenen veriler tanımlanmış, açıklanmış ve ilişkilendirilmiştir.

Altıncı bölüm verilerinden elde edilen transkriptlere içerik analizi uygulanarak veriler kodlanmıştır. Kodlama işlemi verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılmıştır. Kodlanmış veriler bir araya getirilip incelendikten sonra aralarında benzerlik ve farklılıklar tespit edilip kategorize edilmiştir. Oluşturulan kategoriler arasında da taşıdıkları anlamlara göre temalar elde edilmiştir. İçerik analizi yönteminin temelinde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri kategorilere ve

temalara ayırıp okuyucunun anlayabileceği biçimde düzenleyip yorumlamak şeklinde gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan kodlar ve kategoriler dahilinde elde edilen verilerde, öğretim elemanlarının ifadelerinde değişiklikler yapılmamıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde bu araştırmada toplanan verilerin analizi ve bu çalışmada elde edilen bulgular yer alacaktır.

Görüşme Formunun Birinci Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun birinci bölümünde 21 likert tipi anket sorusu ile öğretim elemanlarının ÖYS kullanımına ilişkin görüşleri ve memnuniyetleri incelenmiştir. Bu sorulara ait öğretim elemanlarının görüşleri ile ilgili frekans dağılımı Çizelge 4.1’de görülürken betimsel istatistikler Çizelge 4.2’de görülmektedir.

Çizelge 4.1.ÖYS’nin genel özellikleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler

No	GÖRÜŞLER	% Kesinlikle Katılıyorum	% Katılıyorum	% Kararsızım	% Katılmıyorum	% Kesinlikle Katılmıyorum
1	ÖYS'ye ilk bağlandığımda, kaybolmadan istediğim işlevi yerine getirecek sayfaya ulaşabiliyorum.	22	67	2	10	-
2	ÖYS'de bir işlevi yerine getirmek için gereğinden fazla işlem adımı ile uğraşıyorum.	20	35	8	35	2
3	ÖYS'de sayfalar arasında gezinmek için yeterli kısa yollar vardır	10	48	23	17	2
4	ÖYS sayfalarındaki işlevler açık ve anlaşılırdır.	10	60	20	10	-
5	ÖYS aynı işlevi farklı yollardan gerçekleştirme imkânına sahiptir.	5	28	40	22	3
6	ÖYS'de sayfaları ve arayüzleri, kendi ihtiyaçlarıma ve zevkime göre kişiselleştirebiliyorum.	5	10	30	38	17

Çizelge 4.1. (Devam) ÖYS'nin genel özellikleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler

7	ÖYS'yi kullanırken ekranın donması, oturumun isteğim dışında kapanması gibi aksadığı zamanlar oluyor.	17	27	13	38	3
8	ÖYS'de işlevleri kolaylıkla gerçekleştirebiliyorum.	17	51	20	10	-
9	ÖYS'de bir işlevin gerçekleştirilme adımları mantıklı bir biçimde düzenlenmiştir.	17	52	20	10	2
10	Bir işlevi yerine getirirken gerekli adımları veya izlenecek yolu kolaylıkla hatırlayabiliyorum.	7	58	18	17	-
11	Sayfaların çok dağınık ve kalabalık olduğunu düşünüyorum.	-	31	15	50	3
12	ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin göz yormadığını düşünüyorum.	13	60	17	7	2
13	ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.	8	60	24	5	2
14	ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tiplerinin göz yormadığını düşünüyorum.	7	72	17	5	-
15	ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tipi boyutlarının birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.	2	75	12	10	2
16	ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin (düğme, resim vb.) boyutlarının birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.	2	70	13	2	2
17	ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin (düğme, resim vb.) boyutlarının göz yormadığını düşünüyorum.	5	70	17	8	-
18	ÖYS, gerçekleştirdiğim işlemlere dönük yeterince geri bildirim veriyor.	7	37	25	30	2
19	ÖYS'nin sunduğu yardım dosyasına ulaşım kolaydır.	5	42	25	23	5
20	ÖYS'nin yardım içeriği yeterlidir.	-	33	38	22	7
21	ÖYS'de gerçekleştirdiğim işlemlerin geri alınması ya da tersinin yapılması mümkündür.	3	35	25	32	5

Çizelge 4.1'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%89) 1. soruya ÖYS'ye ilk bağlandıklarında kaybolmadan işlemi gerçekleştirebildiklerini

belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının ÖYS'ye ilk bağlandıklarından sistem içerisinde kaybolmadan işlemleri gerçekleştirebilmeleri sistemin olumlu bir özelliğidir. Sistemin işlevselliği desteklediği şeklinde yorumlanabilir.

İkinci soruda öğretim elemanlarının %55'i bir işlevi yerine getirirken gereğinden fazla işlem adımı gerçekleştirdiklerini belirtirken %35'i bu görüşe katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının gereğinden fazla işlem adımı ile uğraşması sistemin olumsuz bir özelliğidir. Kullanıcıların sistemlerde gereğinden fazla işlem adımları ile uğraşması onların sisteme karşı bıkkınlık, kullanmak istememe gibi sonuçlara sebep verip eğitimin kalitesini düşürmeye neden olabilir.

Üçüncü soruda ÖYS'de sayfalar arasında gezinmek için yeterli kısa yolların olduğunu düşünen öğretim elemanlarının oranı %58'i iken bu soruda kararsızların oranı %28'dir. Birinci soruda belirtilen olumlu özellik ve üçüncü soruda öğretim elemanlarının sistemde yeterli kısa yolların mevcut olduğunu düşünmeleri sistemin işlevsellik özelliğini desteklemektedir.

Dördüncü soruda öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%70) ÖYS'de ki işlevlerin açık ve anlaşılır olduğunu düşünmektedirler. Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun ÖYS'deki işlevleri açık ve anlaşılır olduğunu düşünmesi sistemin görünürlük özelliğini olumlu yönde desteklemektedir.

Öğretim elemanlarına 5. Soruda ÖYS'de aynı işlevi farklı yollardan gerçekleştirme imkânına sahip olup olmadıkları sorulmuş öğretim elemanlarının %40'ı bu konuda kararsız kalırken bu görüşe katılan ve katılmayanların oranı yaklaşık %25'dir. ÖYS'de ki aynı işlevin farklı yollardan gerçekleştirilip gerçekleştirilemediğinin öğretim elemanları tarafından anlaşılabilmesi aynı işlevin farklı yollardan gerçekleştirilemediği sonucunu doğurmaktadır. Bu durum sistemin olumsuz bir özelliği olarak yorumlanabilir. Öğretim elemanlarının sistem memnuniyetlerini arttırmak için daha erişilebilir olması gerekmektedir.

Altıncı soruda öğretim elemanlarının %55'i sayfaları ve ara yüzleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda kişiselleştiremediklerini belirtirken %30'u bu soruda kararsız kalmayı tercih etmişlerdir. Sistemdeki sayfaların öğretim elemanlarının %55'i sayfaları ve ara yüzleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda kişiselleştiremediklerini belirtmiş ve sistemin daha esnek olması gerekliliğini vurgulamışlardır.

Öğretim elemanlarının %44'ü 7. soruda ÖYS'yi kullanırken aksamalar olduğunu belirtirken, %13'ü kararsız ve %38'i bu görüşe katılmamaktadır. ÖYS'yi kullanım esnasında aksamaların olması kullanıcılar üzerinde olumsuz etki yaratabileceği şeklinde yorumlanabilir. Sistemlerin sürekliliği esas olmalı ve aksamalar minimum seviyeye indirilmeye çalışılmalıdır.

Sekizinci soruda öğretim elemanlarının %68'i ÖYS'de ihtiyaç duydukları işlevleri kolaylıkla gerçekleştirebildiklerini belirtirken bu soruda kararsızların sayısı da %20'yi bulmaktadır. Sekizinci soruya verilen cevaplardan öğretim elemanlarının çoğunluğunun ÖYS'de işlevleri kolaylıkla gerçekleştirebilmesi sonucu etkinliği desteklediği belirtilebilir. Bunun yanı sıra kararsızların ve işlevleri kolaylıkla gerçekleştiremediklerini belirten öğretim üyelerinin %30 olması dikkat çekicidir.

Dokuzuncu soruda işlevlerin gerçekleştirilme adımlarının mantıklı olduğunu düşünenlerin oranı %69 iken yine bu soruda kararsızların oranı (%20) dikkat çekicidir. Sekizinci soruya verilen yanıtlar ile dokuzuncu soruya verilen yanıtlar tamamı ile birbirine çok yakın olduğu Çizelge 4.1'de görülmektedir. Her iki soruda ÖYS'nin ne kadar etkin kullanıldığını belirlemek için hazırlanmış sorulardır. ÖYS'nin etkin olarak kullanıldığı sonucuna ulaşılsa da etkin olarak kullanılmadığını belirten ve kararsız olan öğretim elemanlarının %32'sidir.

Onuncu soruda öğretim elemanlarının %65'i işlevleri gerçekleştirirken gerekli adımları hatırlayabildiklerini belirtmişlerdir. Bu soruda gerekli adımları hatırlayamadıklarını belirten öğretim üyelerinin oranı ile kararsızların oranı yaklaşık %18 ile birbirine yakındır. Öğretim elemanlarının %65'i işlevleri gerçekleştirirken gerekli adımları hatırlayabildiklerini ifade ederken %35'i kararsız ya da olmasına

rağmen çoğunluğunun hatırlayabilmesi ÖYS'nin sistem olarak belli bir seviyede hatırlanabilirliği desteklediğini göstermektedir.

Öğretim elemanlarının %53'ü 11.soruda yer alan sayfaların çok dağınık ve kalabalık olduğu düşüncesine katılmadıklarını belirtirken %31'i sayfaları dağınık ve kalabalık bulmaktadır. Öğretim elemanlarının yarısı sayfaların dağınık ve kalabalık olmadığını belirtirken diğer yarısı kararsız ya da dağınık ve kalabalık olduğunu düşünmektedirler.

On ikinci soruda öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%73) ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin göz yormadığını belirtirken, 13. soruda da yine çoğunluğu (%68) renklerin birbiri ile uyumlu olduğunu belirtmişlerdir. On ikinci ve 13. sorularda ÖYS'de kullanılan renklerin göz yorup yormadığı ve uyumu sorulmuştur. Her iki soruda da öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu renklerin göz yormadığını ve uyumlu olduğunu belirtmişlerdir. Bu sorulardan elde edilen sonuçlara göre ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin sorunlu olmadığı ve öğretim elemanları tarafından beğenildiği sonucuna varılabilir.

On dördüncü ve on beşinci sorularda ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tipi ve boyutları hakkında sorular yer almış olup öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%89) yazı tipi boyutunun göz yormadığını, yine büyük çoğunluğu (%77) yazı tipi boyutlarının birbirleri ile uyumlu olduğunu belirtmişlerdir. On dördüncü ve on beşinci sorularda ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tipi ve boyutları hakkındaki sorular için de öğretim elemanları olumlu görüş belirtmişlerdir. ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tiplerinin gözü yormaması ve birbiri ile uyumlu olması ÖYS'nin olumlu bir özelliği olarak yorumlanabilir.

On altıncı ve on yedinci sorularda ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin boyutları hakkında sorular sorulmuş olup öğretim elemanlarının çoğunluğu (%72) nesnelerin boyutlarının birbiri ile uyumlu olduğunu ve yine çoğunluğunun (%75) nesnelerin boyutlarının göz yormadığını belirttikleri Çizelge 4.1'de görülmektedir. On altıncı ve on yedinci sorularda ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin

boyutlarının birbiri ile uyumlu ve nesnelerin boyutlarının göz yormamasının sistemin olumlu bir özelliği olarak yorumlanabilir.

On sekizinci öğretim elemanlarına ÖYS'nin gerçekleştirilen işlemlere dönük geri bildirim verip vermediği sorulmuştur. Öğretim elemanlarının %44'ü ÖYS'nin yeterince geri bildirim verdiğini, %32'si yeterli geri bildirim vermediğini belirtirken %25'i de bu konuda kararsız kaldıklarını belirtmişlerdir. ÖYS'nin yeterince geri bildirim verdiğini düşünen öğretim elemanlarının oranının %44 olması dikkat çekicidir. Öğretim elemanlarının çoğunluğunun (%69) geri bildirim verip vermemesi konusunda kararsız kalması ya da yeterli geri bildirim vermediğini belirtmesi sistem için dikkat edilmesi gereken olumsuz bir husustur.

Çizelgede görüldüğü gibi on dokuzuncu soruda öğretim elemanlarının %47'si ÖYS'nin yardım dosyasına ulaşımın kolay olduğunu, %28'si kolay olmadığını belirtirken %25'i bu konuda kararsız kalmışlardır. ÖYS'nin yardım dosyasına ulaşımının yarısına yakınının kolay olduğunu diğer yarısının kolay ulaşamadığını ya da kararsız kaldığını belirtmesi sistemin yardım dosyasına ulaşımında sorunlar olduğu şeklinde yorumlanabilir. Yirminci soruda öğretim elemanlarına ÖYS'nin yardım içeriğinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Bu soruda öğretim elemanlarının görüşleri yeterli %33, %27 yetersiz ve %38'i kararsız olmak üzere yaklaşık bir dağılım göstermektedir. ÖYS'nin yardım içeriğinin sadece öğretim elemanlarının %33'ü tarafından yeterli görülmesi sistemin olumsuz bir özelliği olarak düşünülebilir. On sekizinci ve yirminci sorularda yer alan geri bildirim ve yardım konularında ÖYS'nin yeterli olmadığı sonucuna varılabilir.

Bu bölümde son olarak öğretim elemanlarına ÖYS'de gerçekleştirdikleri işlemlerin geri alınması ya da tersinin yapılmasının mümkün olup olmadığı sorulmuştur. Bu soruya da verilen cevaplar incelendiğinde mümkün (%38), mümkün değil (%37) ve kararsız (%25) olarak verilen cevaplardan bir önceki soruda olduğu gibi bir dağılım görülmektedir. Son soruda yer alan öğretim elemanlarına ÖYS'de gerçekleştirdikleri işlemlerin geri alınması ya da tersinin yapılmasının mümkün olup olmadığı sorusuna öğretim elemanlarının %38'inin mümkün olduğunu belirtmesi, ÖYS'de

gerçekleştirilen işlemlerde geri alma işleminin gerçekleştirilemediğini işaret etmektedir. ÖYS'de hata önleme mekanizmasının yer almadığı ya da aktif olarak işlemleri gerçekleştiremediği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 4.2. Görüşme formu birinci bölüm ortalama ve standart sapmaları

Soru Numarası	n	Ortalama	Standart Sapma
1	60	3,00	0,803
2	60	1,63	1,207
3	60	2,48	0,948
4	60	2,70	0,788
5	59	2,10	0,923
6	60	1,48	1,049
7	59	1,85	1,215
8	60	2,80	0,798
9	60	2,72	0,922
10	60	2,55	0,852
11	60	2,25	0,950
12	59	2,78	0,832
13	59	2,69	0,771
14	60	2,80	0,632
15	60	2,65	0,755
16	60	2,57	0,810
17	60	2,72	0,691
18	60	2,17	0,994
19	60	2,18	1,017
20	60	1,98	0,911
21	60	2,00	1,008

Görüşme formunun birinci bölümde bulunan 21 soruya verilen öğretim elemanı cevapları 4, 3, 2, 1, ve 0 şeklinde puanlandırılıp her maddeye ait istatistiksel analizler yapılmış olup Çizelge 4.2'de görülmektedir.

Görüşme Formunun İkinci Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun ikinci bölümü 4 alt bölümden oluşmaktadır. Bu alt bölümlerde ÖYS'nin değişik bölümlerinin sayfalarının kullanımına ilişkin görüşler belirlenmeye çalışılmıştır. Birinci alt bölümde iletişim ana sayfası, ikinci alt bölümde öğretim elemanı ders işlemleri sayfası, üçüncü alt bölümde öğretim elemanı sınav işlemleri sayfası ve dördüncü alt bölümde de öğretim elemanı öğrenci işlemleri sayfasındaki bazı özelliklerin kullanım düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Bu alt bölümlerdeki ilgili sayfalardaki özelliklerin öğretim elemanları tarafından kullanım durumları “sık kullanırım”, “arasıra kullanırım” ve “hiç kullanmadım” seçenekleri verilerek belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bölüm ve alt bölümlerine ait öğretim elemanlarının görüşlerinin incelenmesi sırayla ve ayrı yapılmış ve aşağıda incelenmiştir.

İletişim Ana Sayfası ile İlgili Bulgular

İletişim ana sayfası ile ilgili sorulara ait öğretim elemanlarının görüşlerine ait frekans dağılımı Çizelge 4.3'de görülmektedir. Çizelge 4.3'de de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yarısı (%50) iletişim ana sayfasında bulunan Akademik Takvim sayfasını arasıra kullandığını, %30'u hiç kullanmadığını rapor etmiştir. Akademik Takvim bölümünün öğretim elemanlarının yarısı tarafından arasıra,, %30'unun hiç kullanmadığını belirtmesi çok kullanılmayan bir bölüm olarak yorumlanabilir.

Öğretim üyelerinin %77'si Mesajlar sayfasını sık geri kalanlarda arasıra kullandığını belirterek tamamının iletişim sayfasında bu özelliği kullandığını göstermiştir. Sanal sınıf oturumlarında öğretim elemanlarının tamamının Mesajlar bölümünü kullandığı, bu bölümden sıkıntısı olmadığı ve tamamı tarafından aktif olarak kullanılan bir bölüm olduğu açıktır.

Öğretim elemanlarının çoğunluğu (%65) Sanal Sınıf bölümünü sık kullandığını, %15'i arasıra kullandığını ve %12'si hiç kullanmadığını belirtmiştir. Sanal Sınıf bölümünü Öğretim elemanlarının çoğunluğunun sık kullandığı belirtilmiş olup, %12'sinin hiç kullanmamış olması dikkat çekicidir.

İletişim ana sayfasındaki Bölümlerimiz sayfası öğretim elemanlarının %15'i tarafından sık, %45'i tarafından arasıra kullanılırken, %32'i ise hiç kullanmadığını belirtmiştir. Bölümlerimiz sayfası öğretim elemanlarının çoğunluğu (%60) tarafından kullanılan bir sayfa olarak dikkat çekmektedir.

Çizelge 4.3'den Duyurular bölümünün öğretim elemanlarının %57'si tarafından sık ve %32'si tarafından ara sıra kullanıldığı görülmektedir. Duyurular bölümünü öğretim elemanlarının %89'u tarafından kullanılmaktadır. Öğretim elemanlarının tamamına yakını tarafından kullanılması ile en çok kullanılan bölümlerden birisidir.

Öğretim elemanlarının %50'si Tartışma Grupları bölümünü hiç kullanmadıklarını %35'inin ara sıra kullandığını belirtmişlerdir. Tartışma Grupları bölümü öğretim elemanlarının yarısı tarafından kullanılmayan bir bölümdür. Bu bölümün neden kullanılmadığının nedenleri veya ÖYS'de ihtiyaç olup olmadığı tekrar gözden geçirilip sorgulanabilir.

Öğretim elemanlarının %60'ı Kişisel Takvimi hiç kullanmadığını belirtirken %27'si ara sıra kullandığını ifade etmiştir. İletişim ana sayfası altında hiç kullanılmayan yüzdesi en yüksek olan Kişisel Takvim bölümüdür. Kişisel takvim bölümü gözden geçirilebilir.

Çizelge 4.3. İletişim ana sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler

İletişim Ana Sayfası	Hiç kullanmadım	Arasıra kullanırım	Sık kullanırım	Boş %
	%	%	%	
Akademik Takvim	30	50	12	8
Mesajlar	-	15	77	8
Sanal Sınıf (Sohbet)	12	15	65	8
Bölümlerimiz	32	45	15	8
Duyurular	3	32	57	8
Tartışma Grupları	50	35	7	8
Kişisel Takvim	60	27	5	8

Öğretim Elemanı Ders İşlemleri Sayfası ile İlgili Bulgular

Öğretim elemanları ders işlemleri sayfası ile ilgili sorulara ait öğretim elemanlarının görüşlerine ait frekans dağılımı Çizelge 4.4'de görülmektedir. Çizelge 4.4'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %80'i ilgili sayfada bulunan Ders İçeriği bölümünü ve %65'i Sanal Sınıf Ders Saatleri bölümünü sık kullandıklarını ifade etmiştir. Sanal sınıf ders saatleri bölümünü arasıra kullandığını diyenlerin oranı %20 civarındadır. Öğretim elemanlarının çoğunluğunun (%70) Sanal Sınıf Oturum Listesini sık kullandığı, %15'inin arasıra kullandığı görülmektedir. Ders İçeriği ve Sanal Sınıf Ders Saatleri bölümleri öğretim elemanları ders işlemleri ana sayfasında öğretim elemanlarının çoğunluğu tarafından sık kullanılan üç bölümden ikisidir. Diğer öğretim elemanlarının çoğunluğu (%70) tarafından sık kullanılan bölüm Sanal Sınıf Oturum Listesi bölümüdür. Ders işlemleri sayfasında bu bölümlerin öğretim elemanları tarafından sık kullanılması ÖYS'nin ders işlemleri bölümünde başarılı olması şeklinde yorumlanabilir.

Öğretim elemanlarının %25'i İlave Ders Materyalleri bölümünü sık kullandığını, %48'i arasıra kullandığını ve %19'u hiç kullanmadığını belirtmiştir. İlave Ders Materyalleri bölümünü öğretim elemanlarının çoğunluğu (%73) tarafından kullanılan bir bölüm olarak belirtilebilir.

Ders İzleme ve Değerlendirme Esasları ve Ödev, Proje ve Tartışma Konuları bölümleri öğretim elemanlarının %45'i sık kullandığını, %43'ü arasıra kullandığını belirterek her iki bölümde eşit kullanım yüzdelerine sahip olduğu görülmektedir. Ders İzleme ve Değerlendirme Esasları ve Ödev, Proje ve Tartışma Konuları bölümleri öğretim elemanlarının çoğunluğu (%88) tarafından kullanılan ve eşit kullanım yüzdelerine sahip bölümlerdir.

Öğretim Elemanları Ders İşlemleri Sayfasının son bölümünde Dosyalar bölümü yer almakta olup öğretim elemanlarının %20'si sık kullandığını, %52'si arasıra kullandığını ve %20'si hiç kullanmadığını belirtmiştir. Öğretim Elemanları Ders İşlemleri Sayfasının en fazla kullanılmama yüzdesine sahip olan bölüm Dosyalardır.

Dosyalar bölümü öğretim elemanlarının çoğunluğu tarafından kullanılmakta fakat %20'si tarafından hiç kullanılmamaktadır.

Çizelge 4.4. Öğretim elemanı ders işlemleri sayfası kullanımını hakkındaki istatistikler

Öğretim Elemanı	Hiç kullanmadım	Arasıra kullanım	Sık kullanım	Boş
Ders İçeriği	-	10	80	10
Sanal Sınıf Ders Saatleri	3	22	65	10
İlave Ders Materyalleri	19	48	25	8
Sanal Sınıf Oturum Listesi	7	15	70	8
Ders İzleme ve	3	43	45	8
Ödev, Proje ve Tartışma	3	43	45	8
Dosyalar	20	52	20	8

Öğretim Elemanı Sınav İşlemleri Sayfası ile İlgili Bulgular

Öğretim elemanları sınav işlemleri sayfası ile ilgili sorulara ait öğretim elemanlarının görüşlerine ait frekans dağılımı Çizelge 4.5'de görülmektedir. Çizelge 4.5'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yaklaşık %52'ü bu sayfadaki Soru Kaynak Listesi, Soru Oluşturma, Sınav Oluşturma ve Sınav Listesi bölümlerini arasıra kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu bölümlerin hiç kullanılmama oranı (%15) ve sık kullanılma oranları (%20)'da birbirine yakın değerlere sahiptir. Soru Kaynak Listesi, Soru Oluşturma, Sınav Oluşturma ve Sınav Listesi bölümlerini öğretim elemanlarının çoğunluğu (%65, %78, %78) kullanmaktadır. Soru Kaynak Listesi, Soru Oluşturma, Sınav Oluşturma ve Sınav Listesi bölümlerinin sırası ile %28, %15 ve %15 oranlarında öğretim elemanları tarafından hiç kullanılmaması dikkat çekicidir. Soru Kaynak Listesi, öğretim elemanları sınav işlemleri sayfasının en yüksek hiç kullanılmama oranına sahip bölümüdür.

Öğretim elemanlarının %47'si Soru İstatistikleri bölümünü, %52'si Toplu Soru Yükleme, %55'i Soru Bankası bölümünü arasıra kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu bölümlerden soru istatistikleri %27'lik bir oranla en yüksek hiç kullanılmayan bölümü oluştururken, toplu soru yükleme bölümü %23'lük bir hiç kullanılmama oranına sahiptir. Soru İstatistikleri, Soru Bankası ve Toplu Soru Yükleme bölümleri öğretim elemanlarının çoğunluğu (%65, %80, %78) kullanmaktadır. Soru İstatistikleri, Soru Bankası ve Toplu Soru Yükleme bölümlerinin sırası ile %27, %23 ve %23 oranlarında öğretim elemanları tarafından hiç kullanılmaması dikkat çekicidir.

Sınav Tekrar Talepleri bölümünü öğretim elemanlarının %90'ı tarafından sık kullanmakta ve arasıra olmak üzere yaygın kullanılan bir bölümü oluşturmaktadır. Sınav Tekrar Talepleri bölümü %90'lık kullanım oranı ile en yüksek kullanım oranına sahiptir. Sınav Puanlandırmaları bölümünü öğretim elemanlarının %25'i sık, %33'ü arasıra ve %25'i hiç kullanmadığını ifade etmiştir. Sınav Puanlandırmaları bölümünü öğretim elemanlarının %25'lik bölümünün hiç kullanmaması dikkate alınmalıdır.

Çizelge 4.5. Öğretim elemanı sınav işlemleri sayfası kullanımını hakkındaki istatistikler

Öğretim Elemanı Ders İşlemleri Sayfası	Hiç kullanmadım %	Arasıra kullanırım %	Sık kullanım %	Boş %
Soru Kaynak Listesi	28	52	13	7
Soru Oluşturma	15	53	25	7
Sınav Oluşturma	15	55	23	7
Sınav Listesi	15	53	23	8
Soru İstatistikleri	27	47	18	8
Toplu Soru Yükleme	23	52	18	7
Soru Bankası	15	55	23	7
Sınav Tekrar Talepleri	3	33	57	7
Sınav Puanlandırmaları	25	33	25	17

Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri Sayfası ile İlgili Bulgular

Öğretim elemanı öğrenci işlemleri sayfası ile ilgili sorulara ait öğretim elemanlarının görüşlerine ait frekans dağılımı Çizelge 4.6'da görülmektedir. Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri Sayfasındaki Öğrenci Listesi bölümünü öğretim elemanlarının %58'i tarafından arasıra ve %33'ü tarafından sık olarak kullanılmaktadır. Öğrenci Listesi bölümünün öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%91) tarafından kullanılması genel kabul görmüş bölüm olarak yorumlanabilir.

Öğrenci Raporları bölümünün %45 oranında arasıra, %22 oranında sık ve %27 oranında hiç kullanılmadığı belirlenmiştir. Öğrenci Raporları bölümünün öğretim elemanlarının çoğunluğu (%67) tarafından kullanılmasına rağmen üçte bire yakın bölümü tarafından kullanılmaması sistemin olumsuz bir özelliği olarak yorumlanabilir.

Ayrıca öğretim elemanlarının Öğrenci Değerlendirme Sayfasını %45'i sık, %42'si arasıra, %7'sinin de hiç kullanmadığı görülmektedir. Staj Listesini öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%78) hiç kullanmadığını ifade etmiştir. Öğrenci Değerlendirme Sayfasını öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun (%87) kullanması olumlu bir özellik sayılabilmesine rağmen Staj Listesi, Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri Sayfasının en yüksek hiç kullanılmayan oranına sahip bölümüdür.

Çizelge 4.6. Öğretim elemanı öğrenci işlemleri sayfası kullanımı hakkındaki istatistikler

Öğretim Elemanı	Hiç kullanmadım	Arasıra kullanım	Sık kullanım	Boş
Öğrenci İşlemleri Sayfası	%	%	%	%
Öğrenci Listesi	2	58	33	7
Öğrenci Raporları	27	45	22	7
Öğrenci Değerlendirme Sayfası	7	42	45	7
Staj Listesi	78	10	5	7

Görüşme Formunun Üçüncü Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun üçüncü bölümünde öğretim elemanlarının ÖYS ve Canlı Sohbet Ortamı İşlemlerini gerçekleştirirken yaşadıkları zorlanma derecesi incelenmiştir. Birinci bölümünde ÖYS'yi kullanırken gerçekleştirilebilecek 10 işlem, ikinci bölümde Canlı Sohbet Ortamında gerçekleştirilebilecek 11 işlemin gerçekleştirilmesi esnasında karşılaşılan güçlükler hakkında sorular yer almaktadır. Bu sorulara ait öğretim elemanlarının görüşleri ile ilgili frekans dağılımı Çizelge 4.7 ve Çizelge 4.8'de görülmektedir.

ÖYS İşlemleri Gerçekleştirirken Karşılaşılan Güçlükler

Öğretim elemanlarının çoğunluğu (%65) dönem başında derse ait sanal sınıf oturumlarını planlarken ve %63'ü de derse ait ilave materyallerin eklenmesi ve düzenlenmesinde hiç zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Dönem başında derse ait sanal sınıf oturumlarını planlanması ve derse ait ilave materyallerin eklenmesi ve düzenlenmesinde öğretim elemanlarının çoğunluğunun zorlanmaması ÖYS sisteminin yapıcı bir özelliği olarak nitelendirilebilir.

Derse ait ödev, proje ve tartışma konularının belirlenmesi ve takibi işleminde öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%82) ve dersle ilgili ek dosyaların sunulması işleminde de %65'i hiç zorlanmamaktadır. Derse ait ödev, proje ve tartışma konularının belirlenmesi ve takibi işleminde ve dersle ilgili ek dosyaların sunulması işleminde de çoğunluğunun zorlanmadığını belirtmesi sistemin olumlu özelliklerindedir.

Derslerle ilgili ek dosyaların sunulması bölümü hakkında %15 oranında biraz zorlanılan ve %12 oranında hiç kullanılmadığı şeklinde görüşler bulunmaktadır. Derslerle ilgili ek dosyaların sunulması işleminde %65'i hiç zorlanmadığını belirtmesine rağmen %15 oranında biraz zorlanılan ve %12 oranında hiç kullanılmadığını belirten kullanma oranları dikkat çekicidir.

Sınavlar için soru oluşturmada %48 oranında hiç zorlanılmamakla birlikte, genel toplamda %44 oranında değişik düzeylerde zorlanıldığı belirlenmiştir. Sınavlar için

soru oluşturma işleminde olduğu gibi oluşturulan soruları kullanarak sınav dzenleme işleminde de %47 oranında hiç zorlanılmadığı ifade edilmekle birlikte %40 oranında da zorlanıldığı gdrulmektedir. Sınavlar için soru oluşturmada ve oluşturulan soruları kullanarak sınav dzenleme işlemlerinde birbirine yakın oranlarda zorlanıldığı oğretim elemanları tarafından belirtilmiştir. Oluşturulan soruları kullanarak sınav dzenleme işleminin %47 oranında hiç kullanılmaması da OYS sisteminin genelinde soru oluşturma işleminde olumsuz durumlar olduğu şeklinde dduşunlebilir.

Soru bankası için toplu soru yuikleme işleminde oğretim elemanlarının %28'i hiç zorlanmadığını, %39'u zorlandığını ve %25'i daha once bu işlemi hiç gerçekleştirmediklerini ifade etmişlerdir. Soru bankası için toplu soru yuikleme işleminde oğretim elemanlarının %28'i hiç zorlanmadığını belirtmesi, geri kalanının zorlanması ve ddrttte bir oranının da bu işlemi hiç gerçekleştirmemesi soru bankası için toplu soru yuikleme işleminin kullanımında sorunlar olduğunu gdrstermektedir.

Oğretim elemanların soru bankasının guncellenmesi işlemini gerçekleştirme esnasında zorlanma ve zorlanmama oranları yaklaşık olarak %40'tır. Oğretim elemanları soru bankasının guncellenmesi işlemini gerçekleştirme esnasında %40 oranının zorlanması ve %15'inin de bu işlemi hiç gerçekleştirmemesi dikkat çekicidir.

Oğretim elemanlarının çoğunluğu %67 sınav tekrar taleplerinin sınava ait izleme (log) kayıtlarının incelenerek değerlendirilmesi işleminde ve %73'ü de oğrencilerin ddnem boyunca aldıkları notların değerlendirilmesinde hiç zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Oğretim elemanlarının çoğunluğunun sınav tekrar taleplerinin sınava ait izleme (log) kayıtlarının incelenerek değerlendirilmesi ve oğrencilerin ddnem boyunca aldıkları notların değerlendirilmesinde hiç zorlanmadıklarını belirtmeleri sistemin olumlu bir ozelliğidir.

Çizelge 4.7. ÖYS işlemlerin Gerçekleştirilme Güçlükleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler

İşlem	% Daha önce bu işlemi hiç gerçekleştirmedim	% Hiç zorlanmıyorum	% Biraz zorlanıyorum	% Bazı durumlarda zorlanabiliyorum	% Çok zorlanıyorum	% Yardım almadan gerçekleştiremiyorum
Dönem başında derse ait sanal sınıf oturumlarının planlanması	3	65	20	12	-	-
Derse ait ilave ders materyallerinin eklenmesi ve düzenlenmesi	12	63	12	12	-	2
Derse ait ödev, proje ve tartışma konularının belirlenmesi ve takibi	3	82	7	-	-	2
Dersle ilgili ek dosyaların sunulması	12	65	15	3	-	5
Sınavlar için soru oluşturma işlemleri	5	48	17	15	12	3
Oluşturulan soruları kullanarak sınav oluşturma işlemleri	8	47	18	17	5	5
Soru bankası için toplu soru yükleme işlemi	25	28	18	13	8	7
Soru bankasının güncellenmesi	15	37	20	15	5	8
Sınav tekrar taleplerinin, sınava ait izleme (log) kayıtlarının incelenerek değerlendirilmesi	3	67	18	3	8	-
Öğrencilerin dönem boyunca aldıkları notların değerlendirilmesi	3	73	17	3	2	2

Canlı Sohbet Ortamı İşlemleri Gerçekleştirirken Karşılaşılan Güçlükler

Canlı sohbet ortamının performans ve görünüm ayarlarının yapılması, canlı sohbetlerde sesli oturumun başlatılması ve yönetilmesi, görüntülü oturum başlatılması ve yönetilmesi ve oturum ekranında yer alan bölmelerin düzenlenmesi işlemlerinde sırasında öğretim elemanlarının çoğunluğu sırası ile (%62, %77, %63, %63) hiç zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Yukarıda belirtilen bütün işlemlerde bazı durumlarda zorlanıyorum veya biraz zorlanıyorum diyenlerin toplamı %20-%25

arasındadır. Canlı sohbet ortamının performans ve görünüm ayarlarının yapılması, canlı sohbetlerde sesli oturumun başlatılması ve yönetilmesi, görüntülü oturum başlatılması ve yönetilmesi ve oturum ekranında yer alan bölmelerin düzenlenmesi işlemlerinde sırasında öğretim elemanlarının çoğunluğunun hiç zorlanmaması canlı sohbet ortamı için olumlu özelliktir.

Canlı sohbetlerde bölmelere özel ayarlamaların (metin boyutu, hizalama seçenekleri gibi) yapılması işleminde öğretim elemanlarının %48'i hiç zorlanmadığını, %41'i zorlandığını ve %13'ü bu işlemi daha önce hiç gerçekleştirmediğini ifade etmiştir. Canlı sohbetlerde bölmelere özel ayarlamaların (metin boyutu, hizalama seçenekleri gibi) yapılması işleminin öğretim elemanlarının %52'lik oranı zorlanan ve hiç gerçekleştirilmeyenlerin toplam oranıdır. Bu oranın yarıdan fazla olması, canlı sohbet ortamı işlemlerinden olan canlı sohbetlerde bölmelere özel ayarlamaların yapılması işleminde sorunlar olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Canlı sohbet oturumlarında bilgisayar ekranının paylaşılması işleminde öğretim elemanlarının çoğunluğu (%63) hiç zorlanmadığını belirtmektedir. Canlı sohbet oturumlarında bilgisayar ekranının paylaşılması işleminde öğretim elemanlarının çoğunluğunun hiç zorlamadığını belirtmesine rağmen geriye kalan %27'lik oran dikkat çekicidir.

Öğretim elemanlarının %55'i canlı sohbet oturumlarında dosya paylaşma işleminin gerçekleştirilmesinde hiç zorlanmadığını, %27'si zorlandığını ve %18'i bu işlemi hiç gerçekleştirmediğini ifade etmektedir. Öğretim elemanlarının %45'i canlı sohbet oturumlarında dosya paylaşma işlemini gerçekleştirilmesinde zorlanmakta ya da hiç gerçekleştirilmemiştir. Öğretim elemanlarının yarısına yakın olan bu oran dikkat çekicidir.

Canlı sohbette beyaz tahtanın kullanılmasında öğretim elemanlarının %40'ı hiç zorlanmamakta, %20'si zorlanmakta, %40'ı da daha önce bu işlemi hiç gerçekleştirmediğini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının %40'ının beyaz tahtayı hiç kullanmadıklarını, %20'sinin zorlanması beyaz tahta kullanılmasının da problemler yaşandığı şeklinde yorumlanabilir.

Canlı sohbet oturumlarında anket oluşturulması ve uygulanması işlemini öğretim elemanlarının %58'i hiç gerçekleştirmemiştir. Öğretim elemanlarının yarısından fazlasının bu işlemi hiç gerçekleştirmedikleri ve %16'sinin zorlanması ise dikkat çeken bir noktadır.

Çizelge.4.8. Canlı sohbet ortamı gerçekleştirme güçlükleri hakkındaki görüşlere ait istatistikler

İşlem	% Daha önce bu işlemi hiç gerçekleştirmedim	% Hiç zorlanmıyorum	% Biraz zorlanıyorum	% Bazı durumlarda zorlanabiliyorum	% Çok zorlanıyorum	% Yardım almadan gerçekleştirmiyorum
Canlı sohbet ortamının performans ve görünüm ayarlarının yapılması	8	62	17	10	3	-
Canlı sohbetlerde sesli oturumun başlatılması ve yönetilmesi	2	77	8	12	2	-
Canlı sohbetlerde görüntülü oturum başlatılması ve yönetilmesi	13	63	12	10	2	-
Oturum ekranında yer alan bölmelerin düzenlenmesi	7	63	15	8	7	-
Canlı sohbetlerde bölmelere özel ayarlamaların (metin boyutu, hizalama seçenekleri gibi) yapılması	13	48	22	12	5	-
Canlı sohbet oturumlarında bilgisayar ekranının paylaşılması	12	63	12	13	-	-
Canlı sohbet oturumlarında dosya paylaşma işleminin gerçekleştirilmesi	18	55	18	7	2	-
Canlı sohbet oturumlarında beyaz tahta kullanılması	40	40	12	5	3	-
Canlı sohbet oturumlarında anket oluşturulması ve uygulanması	58	25	10	3	3	-

Görüşme Formunun Dördüncü Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun dördüncü bölümünde, öğretim elemanlarının sanal sınıf oturumlarının gerçekleştirilmesinde uygun gördüğü biçimi ve nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme formunun bu bölümünde öğretim üyelerine sanal sınıf oluşturma biçimi ile ilgili beş görüş sunulmuş bunlardan hangisinin en uygun olduğunu düşündükleri sorulmuştur. Uygun olduğu düşündükleri görüşü seçen öğretim üyelerine bunun nedenini belirtmeleri istenmiştir. Bu soruya ait öğretim elemanlarının görüşleri ile ilgili frekans dağılımı Çizelge 4.9’da görülmektedir.

Çizelge 4.9. Sanal sınıf oturumları hakkındaki görüşlere ait istatistikler

Düşünce	%
Sanal sınıf oturumlarının sadece yazıyla gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum	2
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra sesli görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum.	28
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu görüşme öğretim elemanlarının öğrencileri görebildiği, öğrencilerin öğretim elemanını göremediği biçimde uygulanmalıdır.	7
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu görüşme öğretim elemanlarının öğrencileri göremediği, öğrencilerin öğretim elemanını görebildiği biçimde uygulanmalıdır.	10
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum.	53

Çizelge 4.9 'da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %53'ü sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü

görüşmenin de olması gerektiğini düşünmektedirler. Öğretim elemanlarının %28'i sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra sesli görüşmenin de olması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca %10'luk bir grup sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, sadece öğrencilerin öğretim elemanlarını görebildiği tek yönlü bir biçimde görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünmektedirler.

Öğretim elemanlarının en yüksek %53 oran ile sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü görüşmenin de olmasını tercih etmişlerdir. İkinci tercihlerinde sanal sınıf oturumlarında yazışma ve her iki tarafın da birbirini görebildiği görüşme şeklini tercih etmişlerdir. Sanal sınıf oturumlarının sadece yazıyla gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünenler %2'lik en düşük tercih oranına sahiptir.

Görüşme Formunun Beşinci Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun beşinci bölümünde öğretim elemanlarına ÖYS genel menü sistemi hakkında düşünceleri sorulmuştur. Öncelikle öğretim elemanlarının bu konuda olumlu bir görüşe mi yoksa olumsuz bir görüşe mi sahip oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının görüşlerinin nedenlerini ifade etmeleri istenmiştir. Bu soruya ait öğretim elemanlarının görüşleri ve görüşlerini açıklamaya yönelik nedenlerine ile ilgili bulgular Çizelge 4.10'da görülmektedir.

Çizelge 4.10. Genel menü sistemi hakkındaki görüşlere ait istatistikler

Cevap Türü	n	%	Görüş Açıklamada Kullanılan İfadeler
Olumlu	23	38	Rahat, kullanışlı, zorluk yaşamadım, güzel sistem, memnunum, problemleri değil, kolay, sıkıntım yok, yararlı, açık, basit.
Olumsuz	21	35	Karışık, nereye döneceğimi bilemiyorum, kayboluyorum, kullanımı zor, menüde kayboluyorum, memnun değilim, olumsuz bir sistem.
Kararsız	4	7	Kısmen, bilemiyorum, kararsızım, fikrim yok.
Cevap Vermeyenler	12	20	-
Toplam	60	100	-

Öğretim elemanlarının 23 tanesinin (%38) kullandığı ifadelerden genel menü sistemi hakkında olumlu bir görüşe sahip oldukları görülmektedir. Bu düşüncelerini kullanışlı, memnunum, problemlili değil, sıkıntım gibi ifadelerle belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının 21 tanesinin (%35) kullandığı ifadelerden genel menü sistemi hakkında olumlu bir görüşe sahip olmadıkları görülmektedir. Bu düşüncelerini karışık, nereye döneceğimi bilemiyorum, menüde kayboluyorum gibi ifadelerle belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının 4 tanesinin (%7) kullandığı kısmen, bilemiyorum, kararsızım gibi ifadelerden genel menü sistemi hakkında kararsız olduğu, 12 tanesinin (%20) soruyu yanıtsız bıraktığı görülmektedir.

Öğretim elemanlarının genel menü sistemi hakkındaki olumlu ve olumsuz görüşler arasındaki farkın (%3) çok az olması dikkat çekici olup öğretim elemanlarının %7'si genel menü sistemi hakkında kararsız kalmıştır. Genel menü sistemi hakkında öğretim elemanlarının olumsuz ve kararsız kalması iki basamaklı menü sisteminde kullanım sıkıntıları yaşandığı şeklinde yorumlanabilir. Aşağıda ÖYS genel menü sistemi hakkında sırası ile olumlu, olumsuz ve kararsız olduğunu düşünen öğretim elemanlarından birer tane örnek görüş yer almaktadır.

Öğretim elemanı 1 görüşünü aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Kendi adıma rahat, kullanışlı bir sistem. Hiç zorlanmadım. Oldukça rahat. Herkes içinde de bir kere alışınca aynı olduğu kanaatindeyim. Zorlanılabileceğini pek sanmıyorum.”

Öğretim elemanı 27 görüşünü aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Karışık bir sistem. Nerdeyim nereye gidiyorum bilemiyorum. İyileştirilmeli, iki basamaklı menü sistemi şaşırtıcı.”

Öğretim elemanı 26 görüşünü aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Fikrim yok, kararsızım.”

Görüşme Formunun Altıncı Bölümüne Ait Bulgular

Görüşme formunun altıncı bölümünde öğretim elemanlarına öğrencilere dönem sonunda verdikleri kanaat notunu belirlerken hangi yolu ya da yöntemi kullandıkları sorulmuştur. Öğretim elemanlarının bu soruya verdikleri cevapların içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi sonucu öğretim elemanlarının kanaat notu verirken ÖYS sisteminin kayıtlarını kullananlar, ÖYS sisteminin kayıtlarını kullanmayanlar, ÖYS'nin sıkıntılı ve eksik yönlerinin olduğunu düşünenler ve soruyu cevaplamayanlar şeklinde dört kategoriye ayrıldıkları görülmüştür. Altıncı bölüm ile ilgili bulgular Çizelge 4.11'de görülmektedir.

Çizelge 4.11. Kanaat notu verilirken kullanılan yöntemlere ait istatistikler

Cevap Türü	n	%	Görüş Açıklamada Kullanılan İfadeler
ÖYS Sisteminin Kayıtlarını Kullananlar	32	53	Sistemdeki verileri kullanıyorum, sistem içerisindeki notuna bakıyorum, düzenli olarak yoklama alıyorum, alamamışsam arşivlere girerek bakıyorum.
ÖYS Sisteminin Kayıtlarını Kullanmayanlar	10	17	Sistemin verilerine doğrudan güvenmiyorum, derse girenlerin isimlerini yazdığım listelerim var, ona bakıyorum. Sistemin ders listelerini izlemek çok zor. Sohbet oturumlarında kendi tuttuğum kayıtları kullanıyorum.
ÖYS Kayıtlarının Sıkıntılı ve Eksik Yönlerinin Olduğunu Düşünenler	7	12	Gördüğüm kadarı ile bazı yanlışlıklar var. Benim listem ile sistem arasında farklılıklar var. Öğrencilerin derse devamları ve ders notlarının daha sıkı kontrol altında tutulması gerektiğini düşünüyorum.
Cevap Vermeyenler	11	18	-
Toplam	60	100	-

Öğretim elemanlarının 32 tanesinin (%53) kullandığı ifadelerden kanaat notunu verirken ÖYS sisteminin kayıtlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu düşüncelerini sistemdeki verileri kullanıyorum, sistem içerisindeki notuna bakıyorum, düzenli olarak yoklama alıyor, alamamışsam arşivlere girerek bakıyorum gibi ifadelerle belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının 10 tanesinin (%17) kullandığı ifadelerden kanaat notunu verirken ÖYS sisteminin kayıtlarını kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Bu düşüncelerini sistemin verilerine doğrudan güvenmiyorum, derse girenlerin isimlerini yazdığım listelerim var ona bakıyorum, sistemin ders listelerini izlemek çok zor, sohbet oturumlarında kendi tuttuğum kayıtları kullanıyorum, genellikle derse katılım ve katılanları kendim not alıyorum, sistem otomatik belirlese daha iyi olur, öğrencileri takip etmek zor oluyor, derste aktif olanların yanına yıldız koyarak kendim belirliyorum gibi ifadelerle belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının 7 tanesinin (%12) kullandığı ifadelerden ÖYS sistemi kayıtları hakkında olumlu bir görüşe sahip olmadıkları görülmektedir. Bu düşüncelerini gördüğüm kadarı ile bazı yanlışlıklar var, benim listem ile sistem arasında farklılıklar var, öğrencilerin derse devamları ve ders notlarının daha sıkı kontrol altında tutulması gerektiğini düşünüyorum, sistemin takip etmesi düzeltilmeli, iyileştirilmelidir gibi ifadelerle belirtmektedirler. Öğretim elemanlarının 11 tanesinin (%18) soruyu yanıtsız bıraktığı görülmektedir.

Öğretim elemanlarının %29'u ÖYS sisteminin kayıtlarını kullanmayanlar, sıkıntılı ve eksik yönlerinin olduğunu düşünenler oluşturmaktadır. Aşağıda ÖYS sisteminin kayıtlarını kullanmayanlar, sıkıntılı ve eksik yönlerinin olduğunu düşünen öğretim elemanlarının görüşleri yer almaktadır.

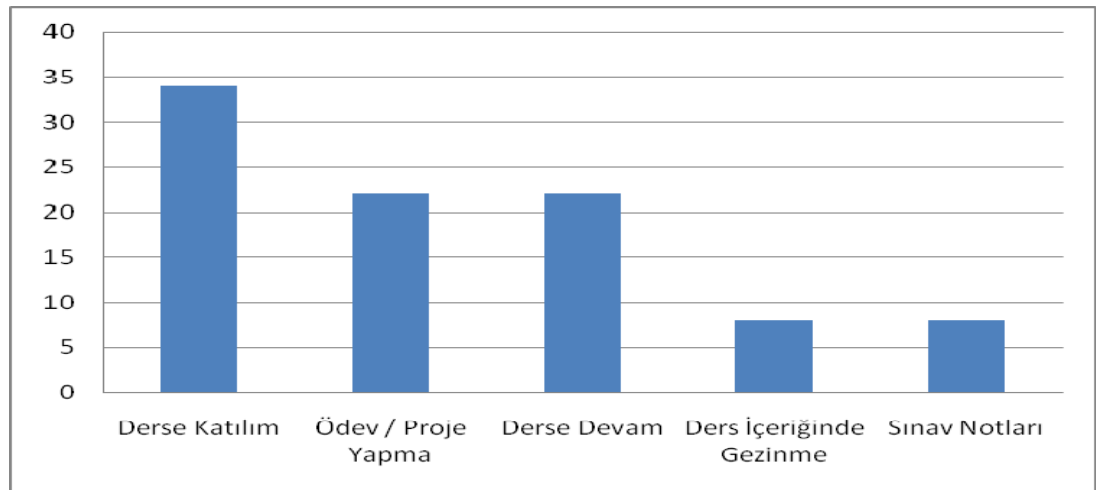
Öğretim elemanı 46 görüşünü aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Sohbet oturumlarında kendi tuttuğum kayıtları kullanıyorum. Bu kayıtlarda öğrenci bazlı olarak derse katılıma göre puan tablosu oluşturuyorum. Dönem sonunda bu puanları kanaat notuna dönüştürüyorum. Kanaat notunu belirlerken bunun dışında bir bilgiyi (sistemin sohbete katılım logları gibi) kullanmıyorum.”

Öğretim elemanı 24 görüşünü aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“Kendi tuttuğum listemdeki öğrencilerin derse katılımları ile ilgili görüşlerim etkin oluyor. Bir de sistemde öğrencinin ne kadar süre ile ders notlarını takip ettiğini görebiliyorum. Ancak bunların optimum olduğunu düşünmüyorum. Gördüğüm kadarı ile bazı yanlışlıklar var. Benim listem ile sistem arasında farklılıklar var. Öğrencilerin derse devamları ve ders notlarının daha sıkı kontrol altında tutulması gerektiğini düşünüyorum. Sistemin takip etmesi düzeltilmeli, iyileştirilmelidir.”

ÖYS sistemin kanaat notu verirken öğretim elemanlarına sıkıntılara yol açtığı şeklinde yorumlanabilir. Öğretim elemanlarının kanaat notunu verirken dikkat ettikleri kriterler transkriptlerden elde edilmiş ve kodlanmıştır. Kodlama yapılırken öğretim elemanlarının kullandıkları ifadelerde hiç değişiklik yapılmamıştır. Öğretim elemanlarının kanaat notunu verirken öğrencilerin derse katılımına, ödev ve projeleri yapmalarına, derse devamlarına, ders içeriğinde gezinmelerine ve sınav notlarına dikkat ettikleri görülmektedir. Şekil 4.1’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının 34 tanesi derse katılıma önem verdiğini, 22 tanesi ödev, proje ve derslere devama dikkat ettiğini ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının 8 tanesi ders içeriğinde gezinmenin ve sınavlardan aldıkları notların da önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu sayılar elde edilirken bir öğretim elemanı birden fazla kriter ifade edebilmiştir. Dolayısı ile toplam sayı öğretim üyelerinin sayısından fazla olabilmektedir.

Şekil 4.1. Öğretim elemanlarının kanaat notunda dikkate aldığı kriterler

Öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler sonucu oluşturulan transkriptlerden (EK-2) kanaat notlarını değerlendirirken derse katılıma, ödevleri yapmaya, derse devama, ders içeriğinde gezinmeye ve sınav notlarına önem verdikleri ve dikkate aldıkları tespit edilmiştir. Yukarıda belirtilen beş kriteri önem dercesine göre sıralarsak öğretim elemanları kanaat notu verirken öncelikle derse katılıma çok önem vermektedirler. İkinci olarak verilen ödev ve projeleri yapmaları ile derse devam etmeleri gelmektedir. Üçüncü dikkat ettikleri kriterler ders içeriğinde gezinme süreleri ve sınav notlarıdır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde veri toplama aracı olarak kullanılan altı bölümlük görüşme formunun her bölümüne ait sonuçlar özetlenebilecektir. Görüşme formunun birinci bölümünde ÖYS'nin genel özellikleri hakkında 21 soruya verilen cevaplara ait bulgularda görüleceği üzere ÖYS'nin genel özellikleri ile ilgili 13 maddeye öğretim elemanlarının yarısından fazlasının verdikleri cevaplar memnuniyet derecesi çok yüksek olmamakla birlikte olumludur. Üç maddede öğretim elemanları ÖYS'nin genel özelliklerini yeterli bulmamaktadır. Beş maddede ise genel bir sonuca ulaşamamıştır. Olumsuz görüş bildirilen maddeler iyileştirilerek ÖYS'nin genel özellikleri hakkındaki memnuniyet düzeyi arttırılabilir.

Görüşme formunun ikinci bölümünde ÖYS sayfalarının kullanımına ilişkin görüşler yer almaktadır. İkinci bölüm dört alt bölüme ayrılmış olup bulgularda görüleceği üzere ikinci bölümün birinci sayfası İletişim ana sayfası olup bu sayfada bulunan yedi bölümden de üçü sık, ikisi arasıra ve ikisinin de hiç kullanılmadığı öğretim elemanları tarafından ifade edilmiştir. Hiç kullanılmayan iki bölüm incelenerek ihtiyaçlara cevap verecek hale getirilebilir. İkinci bölümün ikinci sayfası Öğretim Elemanı Ders İşlemleri sayfası olup bu sayfadaki beş bölümün sık, iki bölümün arasıra kullanıldığı öğretim elemanları tarafından belirtilmiştir. Bu sayfadaki bölümlerin ihtiyaç duyulan ve sık kullanılan bölümler olduğu kullanım sıklıklarından anlaşılmaktadır. Arasıra kullanılan iki bölümde de çalışmalar yapılarak daha işlevsel hale getirilebilir. İkinci bölümün üçüncü sayfası Öğretim Elemanı Sınav İşlemleri sayfası olup bu sayfada bulunan dokuz bölümün bir tanesinin sık, diğer kalan sekiz bölümün ise arasıra kullanıldığı öğretim elemanları tarafından belirtilmiştir. Sınav işlemleri sayfası öğretim elemanları için önemli bir sayfa olmasından dolayı arasıra kullanılan bölümlerin kontrol edilip gerekli iyileştirmeler yapılarak kullanım sıklıkları arttırılabilir. Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri sayfası ikinci bölümün dördüncü sayfası olup dört tane bölümü bulunmaktadır. Bir tanesi hiç, iki tanesi arasıra ve bir tanesi sık kullanılmaktadır. Bu sayfanın arasıra ve hiç kullanılmayan üç

bölümü kontrol edilerek Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri sayfası daha işlevsel hale getirilebilir.

Görüşme formunun üçüncü bölümünde ÖYS ve canlı sohbet ortamı işlemlerini gerçekleştirirken öğretim elemanlarının yaşadığı zorlanma dereceleri yer almaktadır. Üçüncü bölümün birinci bölümünde yer alan on tane işlemin altı tanesinde öğretim elemanları hiç zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. İki işlemde zorlandıklarını ve iki işlemde de genel bir sonuca ulaşamamıştır. Öğretim elemanlarının gerçekleştirirken zorlandıkları işlemlerin gerçekleştirme adımları izlenerek ve gerekli iyileştirmeler yapılarak zorlanma dereceleri azaltılabilir. Üçüncü bölümün ikinci bölümünde yer alan dokuz tane işlemin beş tanesinde hiç zorlanmadıklarını, iki tanesini hiç gerçekleştirmediklerini belirtmişlerdir. İki işlem hakkında genel bir sonuca ulaşamamıştır. Hiç gerçekleştirilmeyen ve genel sonuca ulaşamayan işlemler üzerinde ihtiyaç duyulan iyileştirmeler yapılarak işlevsel hale getirilebilir.

Görüşme formunun dördüncü bölümünde öğretim elemanları sanal sınıf oturumları hakkındaki düşüncelerini belirtmiş olup öğretim elemanlarının sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü görüşmenin de olmasını tercih etmişlerdir. Tercih edilen biçimde sanal sınıf oturumlarının gerçekleştirilmesi en ideal yöntem olup uzaktan eğitimde çok sık kullanılmaktadır.

Görüşme formunun beşinci bölümünde öğretim elemanlarına sorulan genel menü sistemi hakkında genel bir sonuca ulaşamamıştır. Genel bir sonuca ulaşamadığı için gerekli düzeltmeler yapılarak genel menü sistemi daha işlevsel hale getirilebilir.

Görüşme formunun altıncı bölümünde öğretim elemanlarına kanaat notunu belirlerken öğretim üyelerinin yarısının sistemin kayıtlarını kullandıkları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra öğretim elemanları kanaat notlarını değerlendirirken en fazla dikkat ettikleri kriterin öğrencilerin derse katılımı olduğunu belirtmişlerdir.

Sonuç olarak bu araştırmada öğretim elemanlarından veriler yüz yüze görüşme, elektronik posta ve basılı materyalleri yazılı olarak cevaplandırma olmak üzere üç farklı şekilde toplanmıştır. Bu yöntemlerin uygulanması aşamasında, öğretim elemanlarının düşüncelerini yazmaktan çok sözel olarak ifade etme eğiliminde oldukları gözlenmiştir. Dolayısıyla yüz yüze görüşmelerde elektronik posta ya da basılı materyalleri yazılı olarak cevaplandırma yöntemlerine göre daha doğru verinin elde edildiği düşünölmektedir. Bunda, yüz yüze görüşmelerde ÖYS'den kaynaklanan sıkıntılarını ve tercihlerini belirtirken öğretim elemanlarının vücut dilini kullanmaları ya da satır aralarında verdikleri ipuçları gibi davranışlar etkili olmuştur. Sonuç olarak bu üç farklı yöntemden en etkili ve verimli olanın yüz yüze görüşme olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu bölümde veri toplama aracı olarak kullanılan altı bölümlük görüşme formunun her bölümüne ait öneriler belirlenecektir. Görüşme formunun birinci bölümünde ÖYS'nin genel özellikleri hakkındaki üç maddeyi öğretim elemanlarının yeterli bulmadığı görölmektedir. Birinci madde de öğretim elemanları ÖYS' de bir işlevi yerine getirilirken gereğinden fazla işlem adımı ile uğraştıklarını düşünmektedirler. İşlem adımları tekrar kontrol edilerek ve gerekli sadeleştirmeler yapılarak işlem adımları düzenlenebilir. İkinci madde de ÖYS arayüzleri öğretim elemanlarının kendi ihtiyaç ve zevklerine göre kişiselleştirilmesi sağlanabilir. Öğretim elemanları kişiselleştirebildikleri sayfalar sayesinde sistemle daha rahat ve uyumlu şekilde çalışmalarını düzenleyebilirler. ÖYS'nin öğretim elemanlarına ihtiyaç ve zevklerine göre kişiselleştirebildikleri sayfalar seçeneğini sunması sistemin esnekliği de arttırmış olacaktır. Üçüncü maddede de öğretim elemanlarının ÖYS'yi kullanırken ekranın donması, oturumun istekleri dışında kapanmaması gibi aksaklıklar üzerinde gerekli çalışmalar yapılabilir. Yapılan çalışmalar sistemin sürekliliğine faydalı olabilir. Süreklilik sağlanması sonucu ÖYS'yi kullanan öğretim elemanlarının memnuniyet derecelerinin artması sağlanabilir. Genel bir sonuca ulaşamayan beş maddeden ikisinde ÖYS'nin aynı işlevi farklı yollardan gerçekleştirecek şekilde iyileştirmeler yapılabilir ve yardım dosyasına ulaşım daha kolay hale getirilebilir. Sistemde aynı işleve farklı yollardan erişilebilmesi ve yardım dosyasına daha kolay

ulaşılabilmesi sağlanabilir. Bu iki dzenleme ile sistemin erişilebilirliği ve dolayısı ile oğretim elemanlarının memnuniyeti arttırılabilir. Genel bir sonuca ulaşılamayan diğer iki maddede de ÖYS sisteminin yardım iğeriğinin yeterli olup olmadığı ve geręekleřtirilen işlemlere dónük yeterli geri bildirim verip vermediği kontrol edilebilir. Yapılan dzenlemeler sonucu, sistemin kullanımı esnasında oğretim elemanlarının ihtiyaçı olan yardım ve geri bildirim bileşenleri güçlendirilmiş olacaktır. Genel sonuca ulaşılamayan son maddede de oğretim elemanlarının geręekleřtirdikleri işlemlerde geri alması ya da tersini yapması mümkün olacak hale getirilmelidir. Böylece sistem oğretim elemanlarının ÖYS'yi kullanımları sırasında yapacakları hataları en aza indirmelerine yardımcı olabilir.

Görüşme formunun ikinci bölümünde yer alan 14 tane arasına kullanıldığı belirtilen bölümlerin daha sık kullanılmaları için gerekli iyileştirmeler yapılabilir. İkinci bölümde yer alan ve hiç kullanılmayan üç bölümün neden kullanılmadıkları araştırılabilir. İhtiyaç duyulmayan bölümler olduklarına karar verilirse tamamen sistemden çıkarılmaları düşünülebilir.

Görüşme formunun üçüncü bölümünün ÖYS işlemlerinin kapsayan birinci bölümünde iki işlemden genel bir sonuca ulaşılamamıştır. Bu işlemler sınavlar için soru oluşturma ve oluşturulan soruları kullanarak sınav oluşturma işlemleri olup, ÖYS sistemindeki soru oluşturma işlemleri tekrar dzenlenebilir. Oğretim elemanlarının zorlandıkları iki işlemden soru bankası işlemleridir. Soru bankası işlemlerinin kontrol edilerek, zorlanılan adımlar tekrar dzenlenerek kullanıcı memnuniyet düzeyi arttırılabilir. Aynı şekilde üçüncü bölümün canlı sohbet işlemlerini kapsayan ikinci bölümünde iki işlemden genel bir sonuca ulaşılamamıştır. Dosya paylaştırma ve bölmelere özel ayarlamaların yapılması işlemleri dzenlenebilir. Üçüncü bölümde hiç kullanılmayan iki işlem beyaz tahta ve anket oluşturulması işlemleridir. Oğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde beyaz tahtayı kullanmak istemelerine rağmen zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Beyaz tahta ve anket oluşturulması işlemleri üzerinde dzenlemeler yapılabilir.

Görüşme formunun dördüncü bölümünde öğretim elemanları sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü görüşmenin de olmasını tercih etmişlerdir. Öğretim elemanlarını derslerini belirtilen şekilde gerçekleştirebilmeleri için gerekli donanımsal ve yazılımsal destek sağlanabilir.

Görüşme formunun beşinci bölümünde yer alan genel menü sistemi üzerinde bazı düzenlemeler yapılabilir. Öğretim elemanları ilk kullandıklarında kaybolduklarını, öğrenmelerinin zaman aldığını ve karışık olduğunu belirtmişlerdir. Menü sistemini ilk kullanmada yaşanan sıkıntıları en aza indirmek ve öğretim elemanlarına kaybolma hissi yaşatmamak için gerekli iyileştirmeler yapılabilir. Menü sistemin basamakları ve sınıflandırmaları (İletişim sayfasında Akademik Takvim gibi) kontrol edilip tekrar düzenlenebilir. Menülerin sistemin hatırlanabilirliğini desteklemesi için bölümlere daha açıklayıcı isimler verilebilir. Sistem ilk açıldığında İletişim sayfası kullanıcıyı karşılayan ilk sayfa olması yerine öğretim elemanları tarafından daha sık kullanıldığı belirtilen Öğretim Elemanı sayfası olacak şekilde düzenlenebilir.

Görüşme formunun altıncı bölümünde öğretim elemanlarına kanaat notunu belirlerken sistemin kayıtlarını kullandıklarını belirtmelerine rağmen sistemin kayıtlarında bazı düzenlenmeler yapılabilir. Öğretim elemanlarına öğrencilerin notları hakkında istatistiki bilgi verilebilir. Öğrencilerin sohbetlere katılma düzeyi, değerlendirme sayfasında özet bir bilgi olarak yer alabilir. Sistemde öğretim elemanlarının değerlendirme kriterlerini belirtebileceği bir ekran hazırlanabilir. Öğrencilerin farklı zamanlarda ders içeriğini izlemesi takip edilebilir. Farklı zamanlarda yapılan ziyaretler ve çalışmalarda kayıt altında tutulabilir. Sistemin öğrenci takipleri ve ders listeleri iyileştirilebilir.

Bu çalışmada Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında kullanılan ÖYS'nin öğretim elemanları tarafından ne kadar, ne ölçüde kullanıldığı ve memnuniyet durumları belirlenmiştir. Yeni bir araştırma konusu olarak ÖYS'yi kullanan öğrencilerin de ÖYS hakkındaki düşünceleri sorulup tercihleri belirlenebilir ya da

araştırma hem ğretim elemanlarını hem de öğrencileri kapsayacak biçimde genişletilerek karşılaştırmalı analizler yapılabilir.

KAYNAKLAR

1. Gürol, M., Sevindik, T., "Uzaktan Eğitimin Teknoloji Boyutu", *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, Malatya, 308-314 (2004).
2. Lonn, S., Teasley, S. D., "Saving time or innovating practice: Investigating perceptions and uses of Learning Management Systems", *Computers & Education*, 53(3): 686–694 (2009).
3. Özdoğru, B., Çağıltay, N.E., "How Content Management Problem of a Remote Laboratory System can be handled by integrating an open source learning management system? Problems and solutions", *The 18th Annual IEEE International Symposium on Personal, Indoor and Mobile Radio Communications*, Atina, 1-5 (2007).
4. Grob, H.R., Bensberg, F., Dewanto, B.L., "Developing, Deploying, Using and Evaluating an Open Source Learning Management System", *26th International Conference Information Technology Interfaces*, Hırvatistan, 387-393 (2004).
5. Lee, H., Choi, H.S., Lee, W.J., "A Strategy to Improve Faculties' LMS Usability in a Blended Learning Environment: SNU Case of Menu Template Development", *The 7th International Conference on Education Research*, Kore, 350-356 (2006).
6. Karadeniz, Ş., "Kaybolma Açısından Kullanışlı Çoklu Ortamların Tasarlanması", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (2): 79-97 (2006).
7. Bastien, J.M.C., "Usability testing: a review of some methodological and technical aspects of the method", *International Journal of Medical Informatics*, 7 (9): 18–23 (2010).
8. Gulliksen, J., Boivie, I., Ransson, B.G., "Usability professionals—current practices and future development", *Interacting with Computers*, 18(4): 568–600 (2006).
9. Ferré, X., Juristo, N., Windl, H., Constantine, L., "Usability Basics for Software Developers", *IEEE Software*, 18(1): 22-29 (2001).

10. İnternet: Amerika Birleşik Devletleri Sağlık ve İnsani Hizmetler Departmanı Kullanılabilirlik Web Sayfası, "Usability Testing", http://www.usability.gov/methods/test_refine/learnusa/index.html (2010).
11. Nielsen, J., "Usability Engineering", **Academic Press**, Boston, 23-35 (1993).
12. Shackel, B., Richardson, S.J., "Human Factors for Informatics Usability", **Cambridge University Press**, 21-38 (1991).
13. Folmer, E., Bosch, J., "Architecting for usability: a survey", **The Journal of Systems and Software**, 70(1-2): 61-78 (2004).
14. Cheikhi, L., Abran, A., Suryan, W., "Harmonization of usability measurements in ISO9126 software engineering standards", **IEEE ISIE**, Kanada, 3246-3251 (2006).
15. Ateş, V., Karacan, H., "Abant İzzet Baysal Üniversitesi Web Sitesi Kullanılabilirlik Analizi", **Gazi Üniversitesi Bilişim Teknolojileri Dergisi**, 2 (2): 33-38 (2009).
16. Bevan, N., "Human-Computer Interaction Standards" **6th International Conference on Human Computer Interaction**, Florida, 20(2): 885-890 (1995).
17. Kılıç, E., Güngör, Z., "Web Site Tasarımlarında Kullanılabilirlik Değerlendirme Yöntemlerinin Önemi", **Akademik Bilişim Konferansı**, Denizli, 203-209 (2006).
18. Battleson, B., Booth, A., Weintrop, J., "Usability testing of an academic library web site: a case study.", **The Journal of Academic Librarianship**, 27(3), 188-198 (2001).
19. İnternet : Kamu Kurumları İnternet Siteleri Standartları ve Önerileri Rehberi Resmi Web Sitesi "Kullanılabilirlik Testleri", <http://www.kakis.gov.tr/kullanilabilirlik-testleri> (2010).
20. İnternet: ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İnsan Bilgisayar Etkileşimi Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı Resmi Web Sitesi "Kullanılabilirlik Nedir?" <http://ibe.bidb.odtu.edu.tr/kullanilabilirlik> (2010).

21. Dillon, A., "Usability evaluation", *In W. Karwowski (ed) Encyclopedia of Human Factors and Ergonomics*, London: Taylor and Francis, 21-38 (2001).
22. Tezer, M., Bicen, H., "Üniversite Öğretim Elemanlarının E-Eğitim Sistemlerine Yönelik Hazır Bulunuşluğu", *8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı*, Anadolu Üniversitesi, Ankara, 1-5 (2008).
23. Ozan, Ö., "Öğrenme Yönetim Sistemlerinin (Learning Management Systems-LMS) değerlendirilmesi", *XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı*, Orta Doğu Teknik Üniversitesi: Ankara, 61-65 (2008).
24. Cavus, N., Momani, M.A., "Computer aided evaluation of learning management systems", *World Conferences on Educational Sciences Social and Behavioral Sciences*, Kuzey Kıbrıs, 1(1): 426–430 (2009).
25. Machado, M., Tao, E., "Blackboard vs. Moodle: Comparing User Experience of Learning Management Systems", *37th ASEE/IEEE Frontiers in Education Conference*, Georgia, 7-11 (2007).
26. Kakasevski, G., Mihajlov, M., Arsenovski, S., Chungurski, S., "Evaluating Usability in Learning Management System Moodle", *Proceedings of the 30th International Conference on Information Technology Interfaces*, Hırvatistan, 613-618 (2008).
27. Rubin, B., Fernandes, R., Avgerinou, M.D., Moore, J., "The effect of learning management systems on student and faculty outcomes", *Internet and Higher Education*, 13(1): 82–83 (2010).
28. McGill, T.J., Klobas, J.E., "A task–technology fit view of learning management system impact", *Computers & Education*, 52(2): 496-508 (2009).
29. Aydın, C.Ç., Biroğul, S., "E-Öğrenmede Açık Kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemleri ve Moodle", *Gazi Üniversitesi Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 1(2): 31-36 (2008).
30. Duran, N., Önal, A., Kurtuluş, C., "E-Öğrenme ve Kurumsal Eğitimde Yeni Yaklaşım Öğrenim Yönetim Sistemleri", *Akademik Bilişim Konferansı*, Denizli, 97-101 (2006).

31. Elmas, Ç., Doğan, N., Biroğul, S., Koç, M.S., "Moodle Eğitim Yönetim Sistemi İle Örnek Bir Dersin Uzaktan Eğitim Uygulaması", *Gazi Üniversitesi Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 1(2): 53-62 (2008).
32. Georgiakakis ,P., Papasalouros, A., Retalis, S., Papaspyrou, N., Siassiakos, K., "Evaluating the usability of Web-based Learning Management Systems", *Proceedings of the 43rd Hawaii International Conference on System Sciences*, Honolulu, 45-59 (2010).
33. Dörterler, M., Dener, M., "Açık Kaynak Kodlu Öğrenme Yönetim Sistemlerinin Etkileşim Düzeylerinin Karşılaştırılması", *3. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*, Trabzon, 1338-1343 (2009).
34. Popescu, E., Trigano, P., Badica, C., "Evaluation of a Learning Management System for Adaptivity Purposes", *Computing in the Global Technology*, Guadeloupe City, 9 (2007).
35. Bohl, O., Schellhase, J., Sengler, R., Winand, U., "The Sharable Content Object Reference Model (SCORM) – A Critical Review", *International Conference on Computers in Education*, Almanya, 950-951 (2002).
36. Ersoy, H., "Bir Çevrimiçi Öğrenim Destek Sisteminin Kullanılabilirlik Testi: Planlama, Uygulama, Değerlendirme", *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1): 75-82 (2004).
37. Dringus, L.P., Cohen, M.S., "An Adaptable Usability Heuristic Checklist for Online Courses", *35th ASEE/IEEE Frontiers in Education Conference*, 6-11 (2005).
38. Melton; J., "The LMS Moodle: A Usability Evaluation", *Language Issues: HCI*, 12(1): 1-24 (2006).
39. Rentróia-Bonito, M.A., Guerreiro, T., Martins, A., Fernandes, V., Jorge, J., "Evaluating Learning Support Systems Usability An Empirical Approach", *3rd E-Learning Conference*, Portekiz, 183-188 (2006).
40. Blecken, A., Marx, W., "Usability Evaluation of a Learning Management System", *Proceedings of the 43rd Hawaii International Conference on System Sciences*, Honolulu, 120-129 (2010).

41. Aydın, C. C., Tirkes, G., "Open Source Learning Management System in E-Learning and Moodle", *IEEE EDUCON Education Engineering*, Madrid, İspanya, 593-600 (2010).
42. Al-Khalifa, H.S., "A First Step in Evaluating the Usability of JUSUR Learning Management System", *The 3rd Annual Forum on e-Learning Excellence in the Middle East*, Dubai, 450-459 (2010).

EKLER

EK-1. Görüşme formu

Sayın Öğretim Elemanı,

Aşağıda Üniversitemizin şu anda kullanmakta olduğu öğrenme yönetim sisteminin (ÖYS) öğretim elemanları tarafından ne ölçüde ve ne kadar verimli kullanıldığını belirlemek amacıyla geliştirilen bir anket bulunmaktadır.

Şimdiden katılımınız için teşekkür eder, kolaylıklar dilerim.

1. BÖLÜM: ÖYS'nin Genel Özellikleri Hakkındaki Görüşler

ÖYS'nin genel özellikleri ile ilgili olarak aşağıda verilen görüşler için size en uygun seçeneğe **X** işareti koyunuz.

No	GÖRÜŞLER	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	ÖYS'ye ilk bağlandığımda, kaybolmadan istediğim işlevi yerine getirecek sayfaya ulaşabiliyorum.					
2	ÖYS'de bir işlevi yerine getirmek için gereğinden fazla işlem adımı ile uğraşıyorum.					
3	ÖYS'de sayfalar arasında gezinmek için yeterli kısa yollar vardır.					
4	ÖYS sayfalarındaki işlevler açık ve anlaşılırdır.					
5	ÖYS aynı işlevi farklı yollardan gerçekleştirme imkânına sahiptir.					
6	ÖYS'de sayfaları ve arayüzleri, kendi ihtiyaçlarıma ve zevkime göre kişiselleştirebiliyorum.					
7	ÖYS'yi kullanırken ekranın donması, oturumun isteğim dışında kapanması gibi aksadığı zamanlar oluyor.					
8	ÖYS'de işlevleri kolaylıkla gerçekleştirebiliyorum.					
9	ÖYS'de bir işlevin gerçekleştirilme adımları mantıklı bir biçimde düzenlenmiştir.					
10	Bir işlevi yerine getirirken gerekli adımları veya izlenecek yolu kolaylıkla hatırlayabiliyorum.					
11	Sayfaların çok dağınık ve kalabalık olduğunu düşünüyorum.					

EK-1. (Devam) Görüşme formu

12	ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin göz yormadığını düşünüyorum.					
13	ÖYS'nin bütününde kullanılan renklerin birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.					
14	ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tiplerinin göz yormadığını düşünüyorum.					
15	ÖYS'nin bütününde kullanılan yazı tipi boyutlarının birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.					
16	ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin (düğme, resim vb.) boyutlarının birbiri ile uyumlu olduğunu düşünüyorum.					
17	ÖYS'nin bütününde kullanılan nesnelerin (düğme, resim vb.) boyutlarının göz yormadığını düşünüyorum.					
18	ÖYS, gerçekleştirdiğim işlemlere dönük yeterince geri bildirim veriyor.					
19	ÖYS'nin sunduğu yardım dosyasına ulaşım kolaydır.					
20	ÖYS'nin yardım içeriği yeterlidir.					
21	ÖYS'de gerçekleştirdiğim işlemlerin geri alınması ya da tersinin yapılması mümkündür.					

EK-1. (Devam) Görüşme formu

2.3. Öğretim Elemanı Sınav İşlemleri Ana Sayfası

GAZİ ÜNİVERSİTESİ İletişim Öğretim Elemanı Ayarlar

Öğretim Elemanı Ana Sayfası Ders İşlemleri Sınav İşlemleri Öğrenci İşlemleri

<p>Soru Kaynak Listesi Bu sayfada, soru bankasındaki soruları gruplamak için kullandığınız kaynakları listelebilirsiniz.</p>	☐ Hiç kullanmadım ☐ Arasına kullanırım ☐ Sık kullanırım	<p>Toplu Soru Yükleme Bu sayfa ile tek bir dosyada birleştirdiğiniz sorularınızı sisteme yükleyebilirsiniz.</p>	☐ Hiç kullanmadım ☐ Arasına kullanırım ☐ Sık kullanırım
<p>Soru Oluşturma Sınavlarınızda kullanmak üzere bu sayfaları kullanarak yeni sorular oluşturabilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐	<p>Soru Bankası Sınavlarınız için hazırladığınız soruları bu sayfada görüp güncelleyebilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐
<p>Sınav Oluşturma Dersleriniz için bu sayfaları kullanarak yeni sınavlar oluşturabilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐	<p>Sınav Tekrar Talepleri Öğrencilerinizin sınav tekrar taleplerini bu sayfada görüp değerlendirebilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐
<p>Sınav Listesi Dersleriniz için hazırladığınız sınavları burada listelebilir ve onlarla ilgili bilgi ve işlemlere ulaşabilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐	<p>Sınav Puanlandırmaları Öğrencilerinizin, girdikleri sınavlarda boşluk doldurma tarzındaki sorulara verdikleri yanıtı bu sayfada puanlandırabilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐
<p>Soru İstatistikleri Bu sayfada, sorularla ilgili çeşitli istatistikleri listelebilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐		

2.4. Öğretim Elemanı Öğrenci İşlemleri Ana Sayfası

GAZİ ÜNİVERSİTESİ İletişim Öğretim Elemanı Ayarlar

Öğretim Elemanı Ana Sayfası Ders İşlemleri Sınav İşlemleri Öğrenci İşlemleri

Öğrenci İşlemleri
Öğrencilerinizin bilgilerini görüntülemek ve onlarla ilgili değerlendirme sayfalarına ulaşmak için bu sayfaları kullanabilirsiniz.
Şu anki aktif şubeniz: **İŞL-213 - E-ser**

<p>Öğrenci Listesi Geçerli şubenizdeki öğrencilerin bilgilerine buradan ulaşabilirsiniz.</p>	☐ Hiç kullanmadım ☐ Arasına kullanırım ☐ Sık kullanırım	<p>Öğrenci Değerlendirme Sayfası Öğrencilerinizin dönem boyunca aldıkları notları burada görebilir ve/veya dönem sonu değerlendirme notlarını belirleyebilirsiniz.</p>	☐ Hiç kullanmadım ☐ Arasına kullanırım ☐ Sık kullanırım
<p>Öğrenci Raporları Öğrencilerinizle ilgili raporlara bu sayfadan ulaşabilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐	<p>Staj Listesi Öğrencilerinizle ilgili staj işlemlerini bu sayfadan gerçekleştirebilirsiniz.</p>	☐ ☐ ☐

EK-1. (Devam) Görüşme formu

3. BÖLÜM: ÖYS ve Canlı Sohbet Ortamı İşlemleri

ÖYS'nin kullanımı sırasında, aşağıdaki işlemleri gerçekleştirirken yaşadığınız zorlanma derecesine göre size en uygun seçeneğe **X** işareti koyunuz.

İşlem	Daha önce bu işlemi hiç gerçekleştirmedim	Hiç zorlanmıyorum	Biraz zorlanıyorum	Bazı durumlarda zorlanabiliyorum	Çok zorlanıyorum	Yardım almadan gerçekleştiriyorum
Dönem başında derse ait sanal sınıf oturumlarının planlanması						
Derse ait ilave ders materyallerinin eklenmesi ve düzenlenmesi						
Derse ait ödev, proje ve tartışma konularının belirlenmesi ve takibi						
Dersle ilgili ek dosyaların sunulması						
Sınavlar için soru oluşturma işlemleri						
Oluşturulan soruları kullanarak sınav oluşturma işlemleri						
Soru bankası için toplu soru yükleme işlemi						
Soru bankasının güncellenmesi						
Sınav tekrar taleplerinin, sınava ait izleme (log) kayıtlarının incelenerek değerlendirilmesi						
Öğrencilerin dönem boyunca aldıkları notların değerlendirilmesi						
Canlı Sohbet Ortamı						
Canlı sohbet ortamının performans ve görünüm ayarlarının yapılması						
Canlı sohbetlerde sesli oturumun başlatılması ve yönetilmesi						
Canlı sohbetlerde görüntülü oturum başlatılması ve yönetilmesi						
Oturum ekranında yer alan bölmelerin düzenlenmesi						
Canlı sohbetlerde bölmelere özel ayarlamaların (metin boyutu, hizalama seçenekleri gibi) yapılması						
Canlı sohbet oturumlarında bilgisayar ekranının paylaşılması						
Canlı sohbet oturumlarında dosya paylaşma işleminin gerçekleştirilmesi						
Canlı sohbet oturumlarında beyaz tahta kullanılması						
Canlı sohbet oturumlarında anket oluşturulması ve uygulanması						

EK-1. (Devam) Görüşme formu

4. BÖLÜM: Canlı Sohbet Ortamları Hakkındaki Düşünceleriniz

Canlı sohbet oturumlarının gerçekleştirilme biçimi (yazıyla/sesli/görüntülü) ile ilgili olarak size en uygun seçeneğin nedenini kısaca açıklayınız.

Düşünce	Neden?
Sanal sınıf oturumlarının sadece yazıyla gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum	
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra sesli görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum.	
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu görüşme öğretim elemanlarının öğrencileri görebildiği, öğrencilerin öğretim elemanını göremediği biçimde uygulanmalıdır.	
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu görüşme öğretim elemanlarının öğrencileri göremediği, öğrencilerin öğretim elemanını görebildiği biçimde uygulanmalıdır.	
Sanal sınıf oturumlarında yazışmanın yanı sıra, her iki tarafın da birbirlerini görebildiği biçimde görüntülü görüşmenin de olması gerektiğini düşünüyorum.	

EK-1. (Devam) Görüşme formu

5. BÖLÜM: Genel Menü Sistemi

Yukarıda resmi görülen iki seviyeli basamaklı menü sistemi hakkındaki düşünceniz nedir? Sizde zaman zaman kaybolma hissi yaratıyor mu?

(Bu bölümde ses kaydı yapılacaktır.)

6. BÖLÜM: Kanaat Notunun Belirlenmesi

Öğrencilerinize dönem sonunda verdiğiniz kanaat notunu belirlerken hangi yolu ya da yöntemi kullanıyorsunuz?

(Bu bölümde ses kaydı yapılacaktır.)

EK-2. Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

5. BÖLÜM: Genel Menü Sistemi

Yukarıda resmi görülen iki seviyeli basamaklı menü sistemi hakkındaki düşünceniz nedir? Sizde zaman zaman kaybolma hissi yaratıyor mu?

6. BÖLÜM: Kanaat Notunun Belirlenmesi

Öğrencilerinize dönem sonunda verdiğiniz kanaat notunu belirlerken hangi yolu ya da yöntemi kullanıyorsunuz?

Öğretim Elemanı 1

5.Bölüm: Kendi adıma rahat, kullanışlı bir sistem. Hiç zorlanmadım. Oldukça rahat. Herkes içinde de bir kere alışınca aynı olduğu kanaatindeyim. Zorlanılabileceğini pek sanmıyorum.

6.Bölüm: Zaten sistem içerisinde belirli yönlendirmeler var. Örneğin, öğrencinin sanal sınıf oturumlarına katılımına bakıyorum. Öğrencinin sistem üzerindeki ağaç üzerindeki konuların ne kadarını okuyup okumadığına bakıyorum, ödev verip vermemiş olması ,öğrencinin zaman zaman mesaj atıp öğrencinin soru sorup sormadığına dersle ilgili olup olmadığına bakıyorum. Bir de vizede aldığı notta etkili oluyor benim için.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 2

5.Bölüm: Bence uygun kaybolma hissi yaratmıyor. Kullanım sıkıntısı yok. Görsel olarak sıkıntı yok.

6.Bölüm: Öğrencinin dönemlik performansını sistem takip tarafından otomatik olarak kayıt ediyor, ancak sistemde adobe connect tarafında sıkıntılar var. Veriler düzgün olarak

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

aktarmıyor. Sistemin verilerine doğrudan güvenmiyorum. Kendim kağıt üzerinde not tutuyorum.

Öğretim Elemanı 3

5. Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 4

5. Bölüm:-

6.Bölüm:-

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 5

5. Bölüm: Menü sistemi problemlili değil. Fakat ödev oluşturdum.Sonra başka bir yerden dosya ekledim. Çok zaman harcadım. Yardım aldım. Çok saçma geldi bana.

6.Bölüm: Kanaat notu öğrenci sayım çok olduğu için bazen devam kayıtlarını kendim tutuyorum ama bunun sayısı 10 ya da 20'yi geçmiyor. Biliyorsunuz öğrenci sayımız çok fazla. verirken karşıdan önünüze 200 ile 400 arasında öğrenci sayısı çıkıyor. Öğrenci diyor ki hocam bana ne eksik gördünüz de bu notu verdiniz diye soruyorlar. Rahatsız oluyorlar. Bu yanlış. Ben yüz yüze olan öğrencilerime bile kanaat notu vermiyorum ki hiç görmediğim öğrencilere kanaat notu vermem bana çok saçma geliyor. Doğrudan doğruya öğrenci üzerinde kötü etki yaratıyor. Ben yapıyorum ben de derse devam edenlere ve sınavlara girmiş olanlara 100 veriyorum, diğerlerine 0 veriyorum. Öğrenciler mutlu oluyor.

Öğretim Elemanı 6

5. Bölüm: Evet, takibi zorlaştırıyor. Çok kötü bir sistem. Mutlaka düzeltilmelidir.

6.Bölüm: Sohbet saatlerine katılım oranı, mesaj ve tartışmalara katılım ve eğer sistem doğru çalışırsa ders içeriğini izleme oranına bakarak not veriyorum. Çoğunlukla sadece sohbete katılım oranını kullanıyorum,diğerleri çok etkin kullanılmıyor.

Öğretim Elemanı 7

5. Bölüm: Hayır.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

6.Bölüm Derse katılımlarına, ders içeriğinin takibini, mesaj sayısı gibi bilgilerden hareketle kanaat notu veriyorum. Ancak öğrencilerin sohbetlere katılma düzeyinin, değerlendirme sayfasında özet bir bilgi olarak yer almaması, kanaat notu vermemizi güçleştiriyor. Sohbet arşivlerine girip, her öğrencinin ne kadar derslere katıldığını manüel olarak belirlemek hem çok zahmetli hem de gözden kaçan bilgiler dikkate alındığında yanlış kanaat puanı vermemize de neden olabilir.

Öğretim Elemanı 8

5. Bölüm: Hayır.

6.Bölüm Derse katılımına ve verdiğim ödevleri yapıp yapmadığına, mesaj atıp atmadığına gönderdiğim mesajları okuyup okumadığına bakıyorum.

Öğretim Elemanı 9

5. Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 10

5. Bölüm: Çok kaybolma hissi yaratıyor. Nereye nasıl döneceğimi bazen bilemiyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

6.Bölüm: Her derste derse girenlerin isimlerini yazdığım listelerim var ona bakıyorum. Sistemin ders listelerini izlemek çok zor.

Öğretim Elemanı 11

5. Bölüm: Bazen oluyor ama iki seviyeli sistemde ne aradığımızı daha kolay bulabiliyoruz.

6.Bölüm: Derse katılım durumlarına göre kanaat notu belirliyorum.

Öğretim Elemanı 12

5. Bölüm: Bu tür menüleri kullanan biri olarak ben de herhangi bir sıkıntıya neden olmuyor. Hayır.

6.Bölüm: Öğrencilerin derslere katılımını ve verilen ödevleri yapıp yapmadıklarını yapılan ödevlerin de doğruluk derecesini dikkate alarak kanaat notu veriyorum.

Öğretim Elemanı 13

5. Bölüm: Temel hatları ile özellikle ilk kez bir işlemi yapıyorsanız bazı şeyleri bulamıyorsunuz, problemler yaşıyorsunuz. Zorlanıyorum. Karşı taraf tarafından daha açık ve anlaşılır bir şekilde getirilebilir diye düşünüyorum.

6. Bölüm: Kanaat notunu belirlerken de temel olarak öğrencilerin devam durumlarına bakıyorum. Bunun içerisinde katılım sayısına göre anacak hafızadan çağırarak bakıyoruz.Ders içerisindeki katılımlarına ve kaç kere derse geldiklerine göre kanaat notunu tespit ediyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 14

5. Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 15

5. Bölüm: İlk önceleri karışık geliyor. Sonra alışılıyor. Kararsızım.

6.Bölüm: Öğrencilerin derse katılımlarına bakarak kanaat notunu veriyorum.

Öğretim Elemanı 16

5. Bölüm: Menü sistemini çok rahat kullanıyorum. İletişim ana sayfasına mesajlara giriyorum. Akademik takvim kullanmıyorum. Daha iyi bir şey olabilir mi? Daha iyiyi görmek lazım.

6. Bölüm: Kanaat notunda genellikle ödev veriyorum, bu ödevi kontrol ediyorum. Ödevi yapanlara %100 kanaat notu kullandım iki dönemdir.

Öğretim Elemanı 17

5. Bölüm: Kaybolma hissi yaratmıyor. Ancak bulmak istediğim sayfaya ulaşamama durumu var.

6.Bölüm: Derse devam, ödev yapıp yapmadığı, soru sorup sormadıklarına bakarak veriyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 18

5. Bölüm: Hayır benim için bir sorun oluşturmamaktadır.

6. Bölüm: Öğrencilerin derse katılım düzeyleri, derste sorulan soruları cevaplama düzeyleri, ödevleri gerçekleştirme düzeyleri, derse karşı olan ilgilerinin ortalamasını olarak gerçekleştiriyorum.

Öğretim Elemanı 19

5. Bölüm: İlk başlarda kaybolma hissi yaşadım. Bir kaç kullanımdan sonra alıştım. Şimdi bir sıkıntım yok.

6. Bölüm: Özel bir yöntem kullanmıyorum. Kendi belirlediğim belli kriterlere göre toplam puan belirleyip ona göre oranlıyorum. Sanal oturumlara katılma ve derse katkıda bulunma, ders içeriğini inceleme, ödevi zamanında gönderme, ödev ve vize notları.

Öğretim Elemanı 20

5. Bölüm: İlk sisteme girdiğimde sıkıntılar yaşadım. İlk başlarda ne nerede gibi sıkıntılar yaşadım. Her gün kullandıkça şimdi alıştım gibi menülerde bir problemim yok.

6. Bölüm: Kanaat notunu belirlerken problemler yaşayabiliyorum. Öğrencilerin çoğu çalıştığı için ben kendi öğrencilerimden biliyorum, öğrencim emniyette çalışıyor. Emniyette izin almak zor. Derse gündüz saatlerinde giremiyor. Sadece derse katılımlarına göre bakmak yanlış. Ödevlerin çoğu kopya ile geliyor. En doğru kriter

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

derse katılımları, ders içerikleri içinde gezinmiş mi, derse karşı ilgili mi mesaj yazıp sorular soruyor mu ona bakıyorum.

Öğretim Elemanı 21

5. Bölüm: Hayır.

6. Bölüm: Kanaat notunu verirken öğrenci değerlendirme sayfasını kullanıyorum. Fakat sanal sınıf oturumlarına öğrencilerin katılıp katılmadığı doğru olarak görünmüyor. Bu bölümde deneyim süresi bulunmalı ve deneyim süresi daha doğru birbelirlenmeli.

Öğretim Elemanı 22

5. Bölüm: Hayır.

6. Bölüm: Devamlılık ve derse katılım.

Öğretim Elemanı 23

5. Bölüm: Hayır.

6. Bölüm: Derse girme ve sınıf ortamında derse katılımlarına göre belirliyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 24

5. Bölüm: Olumlu fakat. Sohbetin iletişimin altında olması doğru değildir. Sohbet adında yeni bir bölüm oluşturulabilir. Farklı bir sekme ile ifade edilmelidir. İletişim altında olmasının kullanışlı olduğunu düşünmüyorum.

6. Bölüm: Kendi tuttuğum listemdeki öğrencilerin derse katılımları ile ilgili görüşlerim etkin oluyor. Bir de sistemde öğrencinin ne kadar süre ile ders notlarını takip ettiğini görebiliyorum. Ancak bunların optimum olduğunu düşünmüyorum. Gördüğüm kadarı ile bazı yanlışlıklar var. Benim listem ile sistem arasında farklılıklar var. Öğrencilerin derse devamları ve ders notlarının daha sıkı kontrol altında tutulması gerektiğini düşünüyorum. Sistemin takip etmesi düzeltilmeli, iyileştirilmelidir.

Öğretim Elemanı 25

Bölüm 5: Hayır ,kaybolma hissi yaratmıyor.

Bölüm 6: Öğrencinin gönderdiği mesaj sayısı,ara sınava grimiş mi, ödevleri yapıp göndermiş mi bu kriterlere bakıyorum.

Öğretim Elemanı 26

5. Bölüm: Fikrim yok, karasızım.

6. Bölüm: Derse katılımları ve ödevleri dikkate alıyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 27

5. Bölüm: Karışık bir sistem. Nerdeyim nereye gidiyorum bilemiyorum. İyileştirilmeli, iki basamaklı menü sistemi şaşırtıcı.

6. Bölüm: Genelde öğrencinin derse katılımı ve sorulara verdiği cevaplara göre. Sistemde öğrencinin kaç saat olduğunu görmek istediğimizde 100 saat gibi bir şey görüyorum. Ama biz bu öğrenciyi görmüyoruz aslında. Veya bir saat görmüşüm. Bu rakamlar nereden geliyor? Tüm derslere katılım toplamı mıdır? Bize net olarak bir şey vermiyor sistem. Sınavlarda aldığı notlar benim için kanaat. Öğrenciler kamera kullanmıyor. Önce kendimi kameradan gösteriyorum. Sonra kapatıyorum. Bana sordukları sorular ve kalitesi benim için kanaat. Türkçeyi güzel kullanmaları benim için de önemlidir. Derse katılmaları, sorduğum sorulara verdikleri cevaplar ve ders ciddiyeti benim için önemlidir. Sınav notları önemlidir, verdiğim projeleri yapması önemlidir.

Öğretim Elemanı 28

5. Bölüm: Olumsuz. Kullanımı zor oluyor. nerdeyim nereye gidiyorum bilemiyorum. Kullanımı çok zor, menülerde kayboluyorum.

6. Bölüm: Genellikle şuna bakıyorum derse devam etmiş mi, ödevlerini yapmış mı ,derse katılımlarını da izleyebiliyorum. Bu üç şeyi göz önünde bulundurarak kanaat notu veriyorum. Başka yapabileceğim bir şey de yok.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 29

5. Bölüm: Fikrim yok.

6. Bölüm: Öğrencinin lehine olan yöntemi tercih ediyorum. Ancak genelde bu yöntem 3. yöntem olmaktadır.

Öğretim Elemanı 30

5. Bölüm: Menü sistemi bilmiyorum da çok bir anlam ifade etmiyor. Tam olarak nerde olduğunuzu bilmiyorsunuz. Farklı bir renk olmalı, hatırlatıcı değil nerdeydik nereye gidiyoruz bilmiyoruz.

6. Bölüm: En büyük sıkıntı burada. Notu verirken ödevi kendisi yapmış mı kopya mı? Hangi ödev kimin ki ile aynı, öğrenci beni kandırarak davranışa girerse kanaat notu tabii ki yüksek olmuyor. Bir diğeri sohbet katılımı önemli, derse katılırsa onlara iyi not veriyorum. Çaba gösteriyorsa ilgili ise öğrencilerimizi üzmiyoruz.

Öğretim Elemanı 31

5. Bölüm:-

6. Bölüm: Kanaat notunu verirken derse devam edip etmediğine bakıyorum, ders içeriğine ne kadar girmiş çıkmış ona bakıyorum. Ama en çokta ödevle ilgi göstermiş mi göstermemiş mi ona bakıyorum. Soru sorup sormadığına bakıyorum. İlgilendiyse ona en yüksek notu verip diğerlerine de orantılı olarak not veriyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 32

5. Bölüm: Öğretim Elemanı bence anlamsız kalıyor. Yani çok fazla değil ama daha etkili olabilir. Nasıl olabilir daha etkili? Bazen kaybolma hissi yaşıyorum. Şu üst menü hem açıklayıcı değil hem de iyi bir sınıflandırma yok. Yararlı değil, bir faydası yok.

6. Bölüm: Şimdi son derece hissi kanaat notu veriyoruz. Yani öğrencinin faydasına olacak şekilde kanaat notu kullanıyorum. Öğrencihiç bir şeyi sağlamasa da 50 veriyorum, onun dışında 100 kere 80 kere ders içeriğine bakmışsa ,6 7 kere sohbetlere katılmış ve mesaj atmışsa onlara 90-100 arası bir not veriyorum. Meraklı soru soran öğrencilere 100 veriyorum. Bunlar her sınıfta 4veya 5'i geçmiyor.

Öğretim Elemanı 33

5. Bölüm: İki seviyeli menü sistemi işimi hiç zorlaştırmadı. Elbette bu tek seviyeli olarak veya başka şekilde de olabilir. Ancak ben kendi adıma bu durumdan dolayı kaybolma hissi yaşamadım.

6. Bölüm: Ben kanaat notlarımı verirken daha çok öğrencinin sohbetlerime katılımına ve sistem içerisindeki notuna bakıyorum. Düzenli olarak yoklama alıyor, alamamışsam arşivlere girerek bakıyorum. Ödev notuna değil ödev gönderip göndermediğine bakıyorum.

Öğretim Elemanı 34

5. Bölüm: Bu menü sisteminin kullanışlı olduğunu düşünüyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

6. Bölüm: Dönem başında öğrenci listesinin çıktısını alıyorum. Dersin başında öğrencilere derse katılma durumlarına göre kanaat notu kullanacağımı söylüyorum. Dersin her son 5 dakikasında yoklama alıyorum. Derse 9-10 kere katılana 90 civarında bir kanaat notu veriyorum. Derslere aktif katılan, sürekli soruları cevaplayan, ödevleri yapan, kaynak soran öğrencilerin notu zaten belli. En önemli kriter derse katılımıdır.

Öğretim Elemanı 35

5. Bölüm: Kaybolma hissi yaratmıyor. Gayet açık bir menü olduğunu düşünüyorum.

6. Bölüm: Öğrencilerin derse katılımını ve derste iken dersle ne kadar ilgi olduğunu değerlendiriyorum. Mesela derslere devam ediyor mu, ediyorsa soru soruyor mu, sorulan sorulara cevap verebiliyor mu, istenilen çalışmaları yapıyor mu gibi kıstaslara göre kanaat notu kullanıyorum.

Öğretim Elemanı 36

5. Bölüm: Gerekli nitelikleri taşıyor.

6. Bölüm: Derse katılımları ve ders içeriğine ilgilerine dikkat ediyorum. Sisteme öğrencilerin sonradan girip içeriği izlediği takip edilemiyor. Öğrenci farklı zamanlarda ders içeriğini izliyor, bu takip edilemiyor. Farklı zamanlarda yapılan ziyaretler ve çalışmalarda kayıt altında tutulmalıdır. Sonradan geç olsa da ders içeriğini izleyenlerde değerlendirilebilir.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 37

5. Bölüm: Menü şöyle adobe connect tarafında zorlanmıyorum ama diğer taraf çok karışık, menülerde ödev vereceğim ödev şuradadır diyemiyorum. Her hafta ders yapmama rağmen hiç bir şeyi bulamıyorum. Ya da değerlendirme yapacağım. Kesin şuradadır diyemiyorum. Hatırlayamıyorum. Her yerde sanal sınıf diyor. Bu kadar karışık bir sistem hayatta görmedim.

6. Bölüm: Şöyle kanaat notunu verirken de neyin nerede olduğunu bulmak için hep sinama yanılma yolu ile gidiyorum. Neyin nerede olduğunu her hafta ders yapmama rağmen hep deneme yanılma yolu ile buluyorum.Orda da vize notları ve devam durumlarına bakıyorum. Derse katılım ve ödevini yapmış mı yaptıysa kaç almış. Notunu arttıracak ya da azaltacak şekilde gidiyorum. Kriterim notunu arttıracak ya da azaltacak şekilde oluyor.

Öğretim Elemanı 38

5. Bölüm:-

6. Bölüm:--

Öğretim Elemanı 39

5. Bölüm: İşlemlerin uzun olduğunu ve tekrar işlemleri olduğunu düşünüyorum.

6.Bölüm: Öğrenci değerlendirme sayfasındaki bilgileri de göz önünde bulundurarak, sohbete katılım başta olmak üzere; notlar,ödev yapma-yapamama durumu gibi hususları dikkate alıyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 40

5. Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 41

5. Bölüm: Gayet kullanışlı bir menü.

6. Bölüm: Öğrencinin derse devamı, ders içeriğini inceleme oranı, öğrencinin gönderdiği mesajlar ve sorduğu soruların sayısı, canlı sohbetlerdeki aktifliği ve davranışları.

Öğretim Elemanı 42

5. Bölüm: Basamakların hepsi anında menü barı şeklinde görülmeli. Çoğu alt basamakta bu menüde görülebilirse daha iyi olur.

6. Bölüm: Ödev ve derse katılım oranlarını dikkate alıyorum. Süre ve soru sorma oranı.

Öğretim Elemanı 43

5. Bölüm: Yararlı bir sistemdir. Sisteme girildiğinde yapılacak işler ve izlenecek yol hakkında fikir veriyor.

6. Bölüm: Öğrencilerin derse ilgisi,katılımı, dersle ilgili ödev ve projeye gösterdiği alakayı göz önünde bulunduruyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 44

5. Bölüm:-

6. Bölüm:-

Öğretim Elemanı 45

5. Bölüm: Genel menü sistemi kaybolma hissi yaratıyor. Gerçekten karışık olduğunu düşünüyorum. Kendimin nerede olduğunu görmek isterim.

6. Bölüm: Öğrencilere kanaat notunu verirken öncelikle derse katılımları ve devamlarına bakıyorum. Zaman zaman da derste ne kadar aktif olduklarını da göz önünde bulunduruyorum. Ancak şöyle bir sıkıntı var onu da hemen belirtelim. Benim örneğin üç sınıfım var ama öğrenciler istedikleri zaman istedikleri şubeden ders alabildikleri için o öğrencilere o ders saatinde bazen listemde göremiyorum. Kanaat notunu verirken de bu öğrencilerin o sınıfta olmadıklarını düşünerek bazen yanılgıya düşebiliyorum. Bunu da belirtmek isterim. Bunun da değerlendirme açısından bir sıkıntı olduğunu düşünüyorum.

Öğretim Elemanı 46

5. Bölüm: Evet yaratıyor. Bence yanlış bir menü sistemi seçimi.

6. Bölüm: Sohbet oturumlarında kendi tuttuğum kayıtları kullanıyorum. Bu kayıtlarda öğrenci bazlı olarak derse katılıma göre puan tablosu oluşturuyorum. Dönem sonunda bu puanları kanaat notuna dönüştürüyorum. Kanaat notunu belirlerken bunun dışında bir bilgiyi (sistemin sohbete katılım logları gibi) kullanmıyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 47

5. Bölüm: Kolaydı, menü kolaydı. Rahat işimi gördüm.

6. Bölüm: Genellikle derse katılım, katılanları kendim not alıyordum. Sistem otomatik belirlese daha iyi olur. Öğrencileri takip etmek zor oluyor. Biz görebilsek şu öğrenci bu kadar katılmış bu kadar katılmamış. Derste aktif olanların yanına yıldız koyarak kendim belirliyordum. Ona göre kanaat notu veriyorum.

Öğretim Elemanı 48

5. Bölüm: Menü sistemi karışık kaybolma hissi yaratıyor.

6. Bölüm:-

Öğretim Elemanı 49

5. Bölüm: Menü şekli olarak her her menünün kendi altında açılan pull down menü tip daha uygun olur diye düşünüyorum.

6.Bölüm: Kanaat notu verirken derse katılım, derse devam, ödevlerin yapılması,vize ve final notları.

Öğretim Elemanı 50

5. Bölüm: Menü sistemi default olarak İletişim boyutunda değil de tüm işlerim Öğretim elemanında, niye iletişimde geliyor. Ara sıra iletişime ihtiyacımız var. En çok öğretim elemanını kullanıyorum. O öncelikle gelmeli.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

6. Bölüm: Öncelikle derslere katılıp katılmadıklarına bakıyorum. Katılıyorsa ben kendim artı puan veriyorum. Yapmış oldukları projelere bakıp ona da artı puan veriyorum.. Ders içeriklerine ne kadar bakmışlar, girip çıkmışlar ona bakıyorum. Dördüncü olarak not ortalamalarına yahut da sınav notlarına bakıyorum. Mümkün olduğunca öğrencinin aldığı ortalamayı düşürücü değil de arttırıcı yönde kanaat notunu kullanıyorum.

Öğretim Elemanı 51

5.Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 52

5. Bölüm: Bunun yerine ekranın sol tarafına dikey menü olması daha iyi olur. Çünkü kullanılan çoğu programda dikey menü var.

6.Bölüm: Kanaat notu verirken ekran zorlanıyor. Hocaya notla ilgili istatistiki bilgi verilebilir. Hoca kriterleri girmesi gereken bir ekranın olması.

Öğretim Elemanı 53

5.Bölüm:-

6.Bölüm: Kanaat notu için benimle dersle olan iletişimlerini inceliyorum.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

Öğretim Elemanı 54

5.Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 55

5.Bölüm: Menü kullanımı basit ve anlaşılır bu şekilde olabilir.

6.Bölüm:Kanaat notu verirken derslerde vermiş olduğum uygulamalı ders tekrarı ödevlerini teslim edenleri göz önünde bulundurmaktayım.

Öğretim Elemanı 56

5.Bölüm: Fikrim yok.

6.Bölüm Ödev yapması ve tartışmalara katılması.

Öğretim Elemanı 57

5.Bölüm: Akademik takvim iletişim sekmesi altında olur mu?

6.Bölüm Öğrenci değerlendirme sayfasındaki bilgilerden yararlanıyorum.

Öğretim Elemanı 58

5.Bölüm: Problem yok. Hayır.

EK-2. (Devam) Öğretim elemanlarının görüşlerine ait transkript

6.Bölüm: Ödev hazırlayıp hazırlamadığını, derse devam durumunu kontrol edip,bunlara göre kanaat notunu veriyorum.

Öğretim Elemanı 59

5.Bölüm:-

6.Bölüm:-

Öğretim Elemanı 60

5.Bölüm: Güzel bir sistem, menü sisteminden memnunum.

6.Bölüm: Ödevleri zamanında teslim ediyorlar mı, ödevlerindeki başarılarına dikkat ediyorum. Öğrencinin devam durumu ve derste aldığı notlarına bakıyorum. Sistemdeki verileri kullanıyorum.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ATEŞ, Vildan
 Uyruğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 05.02.1974, Antalya
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0 (312) 202 2206
 Faks : 0 (312) 215 4620
 e-mail : vates@gazi.edu.tr

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Lisans	Anadolu Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler	2008
Ön Lisans	University of Kentucky Bilgisayar Bilgi Sistemleri	1999
Lise	Antalya Lisesi	1991

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2009-Halen	Gazi Üniversitesi	Uzman
2003-2009	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Tekniker
2002-2003	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Sözleşmeli Personel

Yabancı Dil

İngilizce, Almanca

Yayınlar

Ateş, V., Karacan, H., "Abant İzzet Baysal Üniversitesi Web Sitesi Kullanılabilirlik Analizi", **Gazi Üniversitesi Bilişim Teknolojileri Dergisi**, 2 (2): 33-38 (2009).

Hobiler

Bilgisayar teknolojileri, basketbol, yüzme, kitap okuma, sinema.